

Índice

1. Introducción e contextualización
2. Contribución ao desenvolvemento das competencias clave.
3. Relación de estándares de aprendizaxe avaliáveis da materia que forman parte dos perfís competenciais.
4. Concreción de obxectivos por curso.
5. Concreción para cada estándar de aprendizaxe avaliábel de:
  - Temporalización
  - Grao mínimo de consecución para superar a materia
6. Procedementos e instrumentos de avaliación.
7. Criterios sobre a avaliación, a cualificación e a promoción do alumnado.
8. Concrecións metodolóxicas que require a materia.
9. Materiais e recursos didácticos que se vaian utilizar.
10. Indicadores de logro para avaliar o proceso de ensino e a práctica docente.
11. Deseño da avaliación inicial e medidas a adoptar en función dos resultados.
12. Medidas de atención á diversidade.
13. Concreción dos elementos transversais en cada curso:
  - Tratamento e fomento da lectura.
  - Tratamento e fomento das TIC.
  - Contribución ao Plan de Convivencia.
  - Programación en educación en valores.
14. Actividades complementarias e extraescolares do departamento.
15. Mecanismos de revisión, avaliación e modificación da programación didáctica en función dos resultados académicos e procesos de mellora.

ANEXO I. Táboas cos contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e competencias clave.

- Ciencias Naturais.
- Ciencias Sociais.
- Lingua Castelá.
- Lingua Galega.
- Matemáticas.

1. INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN

A seguinte programación está dirixida ó alumnado de 5º de Educación Primaria do CEIP PLURILINGÜE MANUEL BERMÚDEZ COUSO (A POBRA DE TRIVES - Ourense) e será o referente común do que partirán todas as programacións de aula e a práctica educativa. Esta programación parte dos preceptos establecidos a nivel estatal na *Lei Orgánica 8/2013, de 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa* (LOMCE) que modifica a *Lei Orgánica 2/2006, de 3 de maio, de Educación* (LOE) e o *Real Decreto 126/2014, de 28 de febreiro, polo que se establece o currículo básico da educación primaria*. Ademais a nivel autonómico no *DECRETO 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia*.

Neste documento establécense as competencias clave e os obxectivos a alcanzar, os contidos a traballar e os criterios a avaliar en cada unha das áreas do Currículo de primaria. Ademais establécense de xeito xeral os principios metodolóxicos as medidas de atención á diversidade, os temas transversais e as actividades complementarias e extraescolares previstas.

O centro atópase no municipio de A Pobra de Trives, zona rural do interior de Galicia. É un centro educativo que escolariza nenos e nenas de Educación Infantil e de Educación Primaria. Distribuídas da seguinte maneira: 3 unidades de Educación Infantil e 6 Unidades de Educación Primaria.

O número de alumnos de 5ºA é de 10(5 nenas e 5 nenos). O grupo, tendo en conta a avaliación inicial que se fixo durante o mes de setembro, componse de nenos/as con diferentes ritmos de traballo e algúns con dificultades para afrontar as tarefas con éxito . Por este motivo, a disposición habitual da clase debería ser en grupos de traballo para potenciar tanto o traballo individual como a axuda mutua mais debido a situación só se

poderá facer en determinadas ocasións . Ademais traballaremos en gran medida a organización do traballo, elaboración de resumos, mapas conceptuais, ideas principais... para facilitar o estudo e a comprensión e que, posteriormente, nos sirva para aplicar nas tarefas e actividades. Un aspecto clave será a colaboración coas familias.

Para a atención á diversidade conto coa axuda da especialista de PT e de AL, tamén conto coa mestra do programa ARCO que reforzará o traballo de dúas alumnas e un alumno .

No tocante aos aspectos organizativos mencionar que os mestres que imparten clases no grupo son:

Titora: Mª Luz González Carballo

Plástica: Ana Rodríguez Dosouto

Música: Ana Rodríguez Dosouto

Relixión: Amador Ares Ares

Inglés: María Pérez Álvarez

Educación Física: José Sánchez Pico

P.T.: María Blanco Rodríguez

Orientadora: Raquel Pérez Rodríguez

AL: Montserrat Méndez Pérez

Mestra programa Arco: Noelia Fernández Castro

Con respecto á coordinación docente é fundamental mencionar os órganos de coordinación docente: equipos de nivel e cada titor co resto de especialistas que comparten docencia na súa aula, equipo de dinamización da lingua galega, comisión de coordinación pedagóxica, equipo de actividades complementarias e extraescolares e equipo de biblioteca.

As tutorías coas familias son todos os luns de 16:15 a 17:15.

2. Contribución ao desenvolvemento das competencias clave.

As competencias clave son aquelas que todas as persoas precisan para a súa realización e desenvolvemento persoal, así como para a cidadanía activa, a inclusión social e o emprego.

Son sete e desde todas as áreas traballarase para contribuír a súa consecución:

Comunicación lingüística (CCL): é a habilidade para expresar e interpretar conceptos, pensamentos, sentimentos e feitos de xeito oral e escrito (escoitar, falar, ler e escribir) e para interactuar lingüisticamente en todos os contextos.

Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT):

- A competencia matemática é a habilidade para desenvolver e aplicar o razoamento matemático, co fin de resolver problemas en situacións cotiás.
- A competencia científica é a capacidade de empregar os coñecementos e a metodoloxía para explicar a natureza, e así extraer conclusións baseadas en probas.

Competencia dixital (CD): implica un uso seguro e crítico das tecnoloxías da sociedade da información para o traballo, o ocio e a comunicación.

Aprender a aprender (CAA): é a habilidade para iniciar a aprendizaxe, persistir nela e organizala, xestionando o tempo e a información eficazmente, individualmente ou en grupos. Significa adquirir, procesar, e asimilar novos coñecementos e capacidades, apoiándose en experiencias anteriores. A motivación e confianza son fundamentais.

Competencias sociais e cívicas (CSC): preparan as persoas para participar de xeito eficaz e construtivo na vida social e profesional. Inciden na resolución de conflitos.

Sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE): é a habilidade para transformar as ideas en actos. Está relacionada coa creatividade, a innovación, a asunción de riscos e a planificación de proxectos para conseguir obxectivos.

Conciencia e expresión culturais (CCEC): é a apreciación da expresión creativa de ideas, experiencias e emocións a través de distintos medios, como a música, as artes escénicas, a literatura e as artes plásticas.

3. Relación de estándares de aprendizaxe avaliáveis da materia que forman parte dos perfís competenciais.

Os criterios de avaliación deben servir de referencia para valorar o que o alumnado sabe e sabe facer en cada área ou materia. Estes criterios de avaliación descompóñense en estándares de aprendizaxe avaliáveis. Para valorar o desenvolvemento competencial do alumnado, serán estes estándares de aprendizaxe avaliáveis, como elementos de maior concreción, observables e medibles, os que, ao poñerse en relación coas competencias clave, permitirán graduar o rendemento o desempeño alcanzado en cada unha delas.

O conxunto de estándares de aprendizaxe avaliáveis dunha área ou materia determinada dará lugar ao seu perfil de área ou materia. Dado que os estándares de aprendizaxe avaliáveis póñense en relación coas competencias, este perfil permitirá identificar aquelas competencias que se desenvolven a través desa área ou materia.

Todas as áreas e materias deben contribuír ao desenvolvemento competencial. O conxunto de estándares de aprendizaxe avaliáveis das diferentes áreas ou materias que se relacionan cunha mesma competencia da lugar ao perfil desa competencia (perfil de competencia). A elaboración deste perfil facilitará a avaliación competencial do alumnado.

Nas táboas do ANEXO I aparece a relación de contidos, criterios e estándares coas competencias para cada área.

4. Concreción de obxectivos por curso.

Os obxectivos establecen as capacidades que os alumnos/as deben conseguir ao finalizar o proceso educativo. Por iso a educación primaria contribuirá a desenvolver nos nenos e nas nenas as capacidades que lles permitan:

a) Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.

b) Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.

c) Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.

d) Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.

e) Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.

f) Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.

g) Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicalos ás situacións da súa vida cotiá.

- h) Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.
- i) Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.
- j) Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.
- k) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.
- l) Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.
- m) Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.
- n) Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.
- o) Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

5. Concreción para cada estándar de aprendizaxe avaliable de:

- Temporalización

A organización do tempo contéplase desde dúas perspectivas claramente diferenciadas: a confección dun horario xeral, co correspondente desenvolvemento das áreas, acorde coa súa óptima temporalización, e a elaboración dun horario de actividade docente, no que se contemplan as restantes actividades organizativas do centro. En consecuencia, teremos en conta as horas de dedicación ao traballo nas distintas áreas, primando neste curso, polo peso que conlevan as linguas e as matemáticas, no tocante ao horario cos alumn@s e nas horas de dedicación ao traballo docente:

- ✓ Coordinación de niveis.: Dinamización, CCP e complementarias e extraescolares.
- ✓ Atención a pais/nais.
- ✓ Acción titorial.
- ✓ Os grupos de traballo : Plambe e plan de convivencia e dinamización.

Os tempos de traballo cos diferentes bloques de contidos e a consecución das competencias estímase de forma orientativa na seguinte táboa pero sempre tendo en conta as variacións que poden xurdir polas características do grupo de alumnos/as, medios cos que contamos e proxectos en desenvolvemento neste curso.

	C. SOCIAIS	C. NATUREZA	MATEMÁTICAS	LENGUA	LINGUA
	Tema 1	Tema 1	Tema 1	Tema 1	Tema 1
1º	Tema 2	Tema 2	Tema 2	Tema 2	Tema 2
TRIMESTRE	Tema 3	Tema 3	Tema 3	Tema 3	Tema 3
		Tema 4	Tema 4	Tema 4	Tema 4
	Tema 4	Tema 5	Tema 5	Tema 5	Tema 5
2º	Tema 5	Tema 6	Tema 6	Tema 6	Tema 6
TRIMESTRE	Tema 6	Tema 7	Tema 7	Tema 7	Tema 7
		Tema 8	Tema 8	Tema 8	Tema 8
	Tema 7	Tema 9	Tema 9	Tema 9	Tema 9
3º	Tema 8	Tema 10	Tema 10	Tema 10	Tema 10
TRIMESTRE	Tema 9	Tema 11	Tema 11	Tema 11	Tema 11
		Tema 12	Tema 12	Tema 12	Tema 12

- Grao mínimo de consecución para superar a materia

Os estándares de aprendizaxe básicos ou esenciais suporán o 50% da cualificación do alumnado na materia.

6. Procedementos e instrumentos de avaliación.

A avaliación do proceso de aprendizaxe do alumnado será continua e global, e terá en conta o seu progreso no conxunto das áreas.

A avaliación será **continua**, xa que estará inmersa no proceso de ensino e aprendizaxe do alumnado, coa finalidade de detectar as dificultades no momento en que se producen,

analizar as causas e, desta maneira, adoptar as medidas necesarias que lle permitan ao alumnado mellorar o seu proceso de aprendizaxe e garantir a adquisición das competencias clave para continuar o proceso educativo. Os mestres recollerán información de maneira permanente acerca do proceso de ensinanza e aprendizaxe dos alumnos, para adoptar as decisións pertinentes acerca das técnicas e instrumentos de avaliación que consideren mais adecuados, e formular os xuízos oportunos acerca do aprendizaxe do alumnado.

Cunha periodicidade trimestral, eu como titora elaborarei un informe de avaliación individualizado de cada alumno/a para informar aos pais ou titores legais da situación do alumno/a no momento en que se emite o informe, respecto a consecución dos obxectivos establecidos e dos progresos e dificultades que se encontra ao respecto.

Accederase ao curso seguinte sempre que se considere que alcanzou o desenvolvemento correspondente das competencias. Promocionara, así mesmo, sempre que os aprendizaxes non adquiridos non impidan seguir con aproveitamento o curso posterior. Neste caso, aplicaranse as medidas de apoio educativo necesarias para alcanzar ditos aprendizaxes. Cando non se cumpran as condicións sinaladas, o alumno/a permanecerá un ano mais no mesmo. Esta medida poderase adoptar unha soa vez ao longo da Educación Primaria, debendo o mestre titor deseñar un plan de recuperación dos aprendizaxes non adquiridos co fin de favorecer o desenvolvemento das competencias. Os referentes serán os criterios de avaliación e os estándares de aprendizaxe avaliábeles.

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

Os instrumentos para avaliar que vou utilizar serán:

Probas escritas: Exames, ditados, controis diarios, fichas de repaso.

Probas lectoras: probas de velocidade lectora, lectura en voz alta e baixa, lectura compartida.

Probas orais: como Exposicións individuais e grupais, Dramatizacións, Presentacións, Contacontos, Faladoiros, Debates .

Tarefas finais (competenciais): conxunto de exercicios e actividades que perseguen a realización dun produto final significativo e próximo ao contorno cotián. Nel requírese o manexo de diversas habilidades para resolver problemas en contornos relevantes de forma autónoma.

Caderno de aula: recolleremos información tamén de forma puntual a partir do caderno para valorar distintas actividades.

Observación diaria: valoración do traballo de cada día, instrumento moi utilizado para calibrar hábitos e comportamentos desexables

7. Criterios sobre a avaliación, a cualificación e a promoción do alumnado.

Os criterios de cualificación nas áreas serán os seguintes:

AVALIABLE	VALORACIÓN	PROCEDEMENTOS
Valoración dos contidos e competencias adquiridas ou desenvolvidas nas unidades didácticas. Realización do traballo na aula: Organización, presentación e responsabilidade nos seus cadernos e nas súas tarefas.	70%	Realización de probas escritas e orais ao finalizar cada unidade e ao final do trimestre. Rúbricas de avaliación. Caderno de actividades na aula. Rexistro de organización e presentación do seu traballo Rexistro de presentacións e exposicións orais individuais .

Realización das tarefas na casa:		
Deberes diarios. Traballos específicos. Iniciativa no seu traballo individual.	10%	Rexistro de entrega de deberes. Puntuación de corrección dos deberes. Elaboración e presentación dos mesmos. Rexistro de entrega de tarefas realizadas por propia iniciativa.
Valoración de actitudes na aula:		
Escoita Participación Esforzo Colaboración Normas Respecto	20%	Rexistro de participación. Rexistro de actitude na aula. Rexistro de valoración dos compañeiros. Rexistro de participación en exposicións orais grupais.

Con respecto as tarefas escolares, segundo se recolle na PXA, enviaranse tarefas non rematadas nas sesións diarias de aula co obxectivo de dar continuidade ó traballo programado para cada un dos temas e para que os pais e nais sexan conscientes do progreso e/ou dificultade do seu fillo/a no proceso de ensinanza- aprendizaxe.

CRITERIOS DE PROMOCIÓN. Estes criterios estarán adaptados a situación COVID o longo do ano

- ✓ Promocionará o alumnado que alcanzou o desenvolvemento axeitado das competencias clave, estándares de aprendizaxe e un axeitado grao de madurez para a súa idade. O alumnado que permaneceu un ano máis na etapa, con excepcións en caso de ser necesaria unha flexibilización da Etapa. O alumnado que supere as materias instrumentais (LG, LC, LI e Matemáticas) admitindo a non superación de tres materias restantes. O alumnado que tan só suspenda dúas Linguas non admitindo unha terceira materia sen superar.

- ✓ Non Promocionará o alumnado que non supere unha Lingua (Galega, Castelá e Inglesa) e Matemáticas. O alumnado que presente máis de tres materias suspensas. O alumnado que non supere as tres Linguas.

Ademais téñense en conta os seguintes criterios para toda a primaria:

Antes de que un alumno/a repita nivel tomaranse outras medidas extraordinarias como: apoio por profesor de PT e Adaptacións Curriculares.

Terase en conta o ámbito de socialización , a interacción no grupo , e os medios e condicións que reúne o centro á hora de decidir a promoción ou non promoción do alumno/a.

O proceso de avaliación non acaba no alumnado, a práctica docente tamén debe de ser avaliada.

8. Concrecións metodolóxicas que require a materia.

A incorporación das **competencias clave** no currículo da educación primaria require reconsiderar a práctica educativa para permitirlle ao alumnado integrar as súas aprendizaxes relacionándoas con diferentes tipos de contidos (conceptos, destrezas e

actitudes), usar eses contidos con efectividade cando cumpra e apicalos a situacións e contextos variados. Consecuentemente, a práctica educativa debe:

- * Salientar aquelas aprendizaxes básicas e imprescindibles e seleccionar aqueles contidos que sexan máis relevantes para acadar competencias; os contidos esenciais deberán ser considerados e analizados desde a óptica da utilidade para formar cidadás e cidadáns cos perfís necesarios para moverse con adecuación, responsabilidade e liberdade no mundo actual.

- * Dotar os contidos dun enfoque integrador promovendo a globalización e centrarse na funcionalidade, orientando as aprendizaxes cara á súa aplicación en contextos diferentes e diversificados e conseguindo que as nenas e os nenos desenvolvan diversos xeitos de actuación e adquiren a capacidade de enfrontarse a situacións novas.

- * Procurar que o alumnado aprenda a aprender (participe na planificación e na toma de decisións sobre o traballo, controlando os procesos, usando conscientemente estratexias de aprendizaxe e sendo progresivamente máis autónomo).

- * Favorecer o traballo cooperativo e a práctica vivenciada da participación, compromiso democrático e resolución pacífica de conflitos.

- * Permitirlle ao alumnado moverse con seguridade entre a superabundancia e rápida renovación da información, fomentando habilidades para a busca, selección, procesamento, tratamento e comunicación dela.

Todo isto permite inferir certos principios, estratexias metodolóxicas, fórmulas organizativas:

* Na educación primaria deberán utilizarse dúas estratexias metodolóxicas básicas: o desenvolvemento en espiral e a globalización.

* A metodoloxía proposta, que será global, será activa, entendendo por tal tanto a actividade mental coma física que potencie a construción de aprendizaxes significativas.

* A autorregulación das aprendizaxes por parte do alumnado forma parte fundamental das prácticas educativas actuais.

* Os modelos de ensino-aprendizaxe deben atender á diversidade do alumnado, tanto na práctica docente coma na selección de contidos.

* A aprendizaxe é un proceso interactivo no cal cómpre a participación activa e dinámica das nenas e dos nenos, que achegarán as súas habilidades, destrezas, actitudes, conceptos, intereses, xunto ás do resto de compañeiras e compañeiros, nun ambiente de cooperación.

* Por conseguinte, o alumnado reorganizará os seus coñecementos, coa axuda do grupo, á luz da nova información.

Cómpre utilizar, pois, na escola, métodos que lles permitan aos rapaces e ás rapazas identificar a necesidade de información, localizala, seleccionala e recoñecer as fontes e os recursos máis apropiados, así como responsabilizarse do seu uso ético e adecuado. Son precisos enfoques didácticos que lle permitan ao alumnado utilizar cada vez máis autonomamente as bibliotecas e as TIC como recursos de aprendizaxe. No desenvolvemento da autonomía na aprendizaxe inflúen aspectos como que o

alumnado encuentre sentido ao traballo que debe realizar, o coñecemento dos obxectivos e finalidades que se pretenden acadar, a consciencia dos propios erros e a busca de recursos necesarios para superalos.

Neste proceso o rol do profesorado é moi importante: actúa como guía e mediador para facilitar a construción de aprendizaxes; utiliza contextos cotiáns, familiares e habituais para que o alumnado aprenda comprobando o interese e a utilidade do que aprende, de maneira que poidan transcender do contexto en que se produciron e ser aplicadas a contextos múltiples; crea un contorno seguro e un ambiente motivador.

PRINCIPIOS PEDAGÓXICOS XERAIS

O proceso de ensinanza e aprendizaxe debe cumprir os seguintes requisitos:

- * Partir do nivel de desenvolvemento do alumnado e das súas aprendizaxes previas.
- * Asegurar a construción de aprendizaxes significativas a través dos seus coñecementos previos e da memorización comprensiva.
- * Posibilitar que os alumnos realicen aprendizaxes significativas en por eles.
- * Favorecer situacións nas que os alumnos deben actualizar os seus coñecementos.
- * Proporcionar situacións de aprendizaxe que teñen sentido e motivadoras para os alumnos.

En coherencia co exposto, os principios que orientan a nosa práctica educativa son os seguintes:

Metodoloxía activa.

Supón atender dous aspectos intimamente relacionados:

- * Integración activa dos alumnos na dinámica xeral da aula e na adquisición e na configuración das aprendizaxes.

- * Participación no deseño e no desenvolvemento do proceso de ensinanza e aprendizaxe.

Motivación.

Consideramos fundamental partir dos intereses, demandas, necesidades e expectativas dos alumnos. Tamén será importante arbitrar dinámicas que fomenten o traballo en grupo.

Autonomía na aprendizaxe.

Como consecuencia dos dous puntos anteriores, a metodoloxía favorece a maior participación dos alumnos. Concrétase nos seguintes aspectos:

- * A utilización dunha linguaxe sinxela, clara e estruturada na presentación dos novos contidos.
- * A gradación das actividades, a xerarquización varía segundo a natureza de cada programa, e aparecen en último lugar as que requiren un maior grao de habilidade e autonomía.
- * A énfase nos procedementos e técnicas de aprendizaxe, que inclúen unha reflexión sobre os contidos que son obxecto de estudo e unha revisión final.
- * Programación cíclica, perfectamente integrada nos obxectivos xerais da etapa; e unha rigorosa selección dos contidos, que reforzan o aprendido nos cursos precedentes e abren o coñecemento cara a novos temas.

Atención á diversidade do alumnado.

A nosa intervención educativa cos alumnos asume como un dos seus principios básicos ter en conta os seus diferentes ritmos de aprendizaxe, así como os seus distintos intereses e motivacións.

Sensibilidade pola educación en valores.

O progresivo acceso a formas de conduta máis autónomas e a crecente socialización dos alumnos fai obrigada a educación en valores. Esta contéplase na

presentación explícita de actividades que conducen á adopción de actitudes positivas sobre o coidado do propio corpo, a conservación da natureza, a convivencia...

Avaliación do proceso educativo.

A avaliación concíbese dunha forma holística, é dicir, analiza todos os aspectos do proceso educativo e permite a retroalimentación, a achega de informacións precisas que permiten reestruturar a actividade no seu conxunto.

TIPOS DE AGRUPAMENTOS. Este curso debido a situación que estamos a vivir non haberá grupos de traballo

- ◆ **Traballo individual:** para favorecer a reflexión e a práctica sobre os diversos contidos de forma personalizada, afianzar conceptos, comprobar o nivel do alumnado, detectar dificultades, lecturas, observación, redacción...

Organización das sesións na miña aula

A metodoloxía proposta parte da necesidade do establecemento de tres momentos temporais diferenciados dentro de cada sesión didáctica.

1. Fase de **activación:** orientada a captar a atención do alumno e que a través de distintas propostas se prepare para a aprendizaxe do contido correspondente.
2. Fase de **dinamización:** momento principal da sesión en que se produce a interacción entre alumno-alumno, alumno-profesor.
3. Fase de **reflexión:** vinculación entre o contido traballado e a realidade.

As **actividades que levarei a cabo en tódalas unidades didácticas** seguirán a orde que cito a continuación:

- ☐ De introdución/motivación/coñecementos previos: serven para saber as ideas previas sobre o tema e para motivar.

- ❑ De desenvolvemento: o alumno entra en contacto cos contidos, coas tarefas...
Realizarán as fichas elaboradas para as unidades correspondentes.
- ❑ De consolidación: serven para afianzar e aplicar as aprendizaxes asimiladas.
- ❑ De reforzo: Para os alumnos con dificultades, que non asimilaron suficientemente os contidos.
- ❑ De ampliación: permiten seguir construíndo coñecementos ós alumnos que asimilaron os contidos de maneira satisfactoria.
- ❑ De avaliación: Aínda que calquera actividade é susceptible de ser avaliada, é conveniente seleccionar as actividades para avaliar as aprendizaxes logradas nun momento concreto.

Durante todo o curso contribuirei ao cumprimento dos obxectivos coeducativos que se abordan no **plan de igualdade**.

Un dos obxectivos que se persegue co alumnado mediante a metodoloxía empregada e que gañe en autonomía para desenvolverse en tódolos ámbitos da vida e que o faga dunha maneira igualitaria. Por esta razón, os grupos na aula serán mixtos e as responsabilidades repartidas sen distincións.

Reservaremos tempo diario para contar as nosas sensacións, sentimentos...é importante que o alumnado teña oportunidades para expresar como se sente durante os recreos, no traballo na clase, ao traballar en grupos... Intentaremos dar solución aos problemas que poidan xurdir entre todos e mostrando empatía para previr, detectar e intervir situacións prexudiciais.

Na clase tanto a linguaxe empregada como o reparto de tarefas será igualitario.

Traballarase co alumnado o respecto pola diversidade, transmitir que as diferenzas que existen entre as persoas son un valor positivo, que nos enriquece.

9. Materiais e recursos didácticos que se vaian utilizar.

A continuación faremos referencia aos recursos empregados como medio para canalizar a acción docente durante o curso escolar.

- Uso das TIC de xeito cotidiano. Ordenador é o noso medio de traballo, sen esquecer os textos impresos. Proxecto E-Dixgal
- Introducción a mecanografía como complemento a poder levar a cabo a realización de traballos nos seus portátiles.
- Aplicacións sinxelas que permitan realizar presentacións.
- Recursos audiovisuais, prioritariamente o uso de fotografías e vídeos sinxelos.
- Materiais e recursos manipulativos.
- Uso das actividades interactivas, animacións, vídeos, autoavaliacións, etc.

10. Indicadores de logro para avaliar o proceso de ensino e a práctica docente.

Atenderá os seguintes **criterios**:

- a) Organización e coordinación do equipo. Grao de definición. Distinción de responsabilidades.
- b) Planificación das tarefas. Dotación de medios e tempos. Distribución de medios e tempos. Selección do modo de elaboración.
- c) Participación. Ambiente de traballo e participación. Clima de consenso e aprobación de acordos. Implicación dos membros. Proceso de integración no traballo. Relación e implicación dos pais. Relación entre os alumnos e alumnas, e entre os alumnos e alumnas e os profesores.

Procedementos e instrumentos para avaliar o proceso de ensinanza:

- Intercambios orais: entrevistas individuais con pais, profesores do nivel, alumnos.

- Reunións de nivel para revisión da programación.
- Resultados do proceso de aprendizaxe dos alumnos.
- Valoración dos recursos e da metodoloxía posta en práctica e a súa posible reformulación se fose o caso.

Para Avaliar a adecuación da programación á consecución dos obxectivos educativos propostos valorarase aspectos tales como:

- Os resultados das avaliacións e o porcentaxe do alumnado que supera os contidos da materia.
- Nivel de competencia alcanzado, vocabulario adquirido, destreza no uso de programas informáticos, uso da biblioteca...
  - Adecuación dos obxectivos propostos para a adquisición dos contidos.
  - Interese despertado nos alumnos/as durante o proceso de ensinanza-aprendizaxe.
  - Grao de uso das estratexias e materiais en relación ás características do alumnado e do centro.
  - Programáronse as estratexias de reforzo e ampliación e introducíronse os mecanismos de corrección axeitados.
  - Adecuación dos procedementos e instrumentos de avaliación en función dos obxectivos e contidos propostos.
  - Tívoise en conta a presenza da Educación en Valores.
  - Organización axeitada das actividades extraescolares e complementarias, e repercusión no alumnado.

11. Deseño da avaliación inicial e medidas a adoptar en función dos resultados.

Durante aproximadamente o primeiro mes de cada curso escolar realizarase unha avaliación inicial, coa finalidade de adecuar as ensinanzas ao alumnado e facilitar a progresión adecuada no seu proceso de aprendizaxe, incidindo na obtención de

información sobre o grao de desenvolvemento das competencias clave. Esta avaliación, que incluíra a análise dos informes persoais da etapa ou curso anterior e se completará coa información obtida das familias, será o punto de referencia para a toma de decisións nas programacións de aula, así como para a adopción das medidas ordinarias ou extraordinarias que se consideren oportunas para cada alumna ou alumno.

12. Medidas de atención á diversidade.

Na etapa da Educación Primaria poñerase especial énfase na atención á diversidade do alumnado, na atención personalizada, na prevención das dificultades de aprendizaxe, así como na posta en práctica de mecanismos de reforzo tan pronto como se detecten estas dificultades, os cales poderán ser tanto organizativos como curriculares. Para iso estableceranse mecanismos de reforzo, organizativos ou curriculares, tan pronto como se detecten dificultades de aprendizaxe. Entre estas medidas poderanse considerar o apoio no grupo ordinario, os agrupamentos flexibles ou as adaptacións do currículo.

Por regra xeral as medidas sempre tenderán a ir do mais ordinario ó mais extraordinario, das situacións mas normalizadoras ás menos normalizadoras.

As medidas de atención a diversidade adoptadas aparecen reflexadas no Plan de Atención a Diversidade.

Programaranse actividades de reforzo e ampliación para os alumnos/as que o precisen.

Contaremos sempre co apoio do equipo de Orientación seguindo as súas pautas e orientacións sobre as medidas a tomar nos diferentes casos.

No caso particular da miña aula , vou facer uso das subliñadas a continuación debido a , unha vez feita a avaliación inicial, as dificultades amosadas por algúns alumnos/as.

1. Os agrupamentos flexibles. E desdobramentos ocasionais cando sexa preciso adicarse a un grupo de nenos específico ou para a realización de determinados proxectos.

2. A realización de apoios, preferentemente dentro da aula, dirixidos á prevención de dificultades de aprendizaxe.

3.- O reforzo educativo, nas áreas e alumnado que se determine, por parte doutro profesor.

13. Concreción dos elementos transversais en cada curso:

- Tratamento e fomento da lectura.

Un dos eixes da educación durante a aplicación e desenvolvemento da actual lexislación é o fomento da lectura. Para iso teño prevista actividades diarias , semanais ou trimestrais que fomenten dito interese:

- .- Lectura e posterior comprensión oral sobre un libro escollido da biblioteca de centro.
- .- Traballo con distintos tipos de texto: periodístico, poesía, prosa...
- .- Actividades de busca de información dos temas que nos ocupen nas distintas actividades.
- .- Fomento do uso da biblioteca como espazo de lecer.
- .- Animalos na medida que vaia sendo posible a invención e creación dos seus propios contos, narracións, historias, escenificacións. Ben de xeito oral ou ben de xeito escrito. E realización de contacontos cara os mais pequenos.
- .- Realización de carteis, murais, uso das tics
- .- Xogo lingüísticos como adiviñas, rimas e trabalinguas

- Tratamento e fomento das TIC.

As Tecnoloxías da Información e a Comunicación. Aulas E-dixgal. As novas tecnoloxías están cada vez máis presentes na nosa sociedade e forman parte da nosa vida cotiá. e supón un valioso auxiliar para o ensino. A incorporación dos ordenadores individuais na aula contempla dúas vías de tratamento que deben ser complementarias:

.- Ofrecerlle ao alumnado coñecementos e destrezas básicas sobre a informática e o manexo dos elementos e programas do ordenador. O ordenador convértese, así, en obxecto de estudo en si mesmo.

.-Utilízase como recurso didáctico para aprender os diversos contidos que se van tratar, para presentar traballos de diferente índole e para buscar información. O seu libro de texto está no seu ordenador e tamén aprender a manexarse e a organizarse a partir das distintas posibilidades do sistema de aprendizaxe EDIXGAL.

- Contribución ao Plan de Convivencia.

Partindo dos obxectivos fundamentais do Plan de Convivencia perseguimos:

- Fomentar un bo grao de convivencia no centro.
- Instaurar un sentimento de pertenza a un grupo, sentíndose todos ben acollidos e respectados.
- Resolver de maneira pacífica os conflitos utilizando o diálogo e tendo en conta as opinións dos demais.
- Vivir dun xeito pacífico tanto dentro como fora da escola.
- Adquirir actitudes de axuda cara os nosos compañeiros/as.

Preténdese que o alumnado adquira as competencias necesarias para lograr unhas relacións sans consigo mesmo , cos demais e co medio no que vive.

Traballamos xuntos na procura de conseguir nos alumnos/as do grupo e na comunidade educativa en xeral as competencias que nos axuden a vivir mellor en comunidade. O noso labor dirixirase a tres eidos fundamentais:

O coidado da persoa.

- Procurar que os alumnos/as se sintan ben acollidos e escoitados na procura dun saudable equilibrio emocional.

- Traballar constantemente a educación de valores facendo especial fincapé no benestar persoal que produce mostrar actitudes e aptitudes de axuda os nosos compañeiros/as.
- Desenvolver habilidades sociais para a resolución pacífica de conflitos. escoitar os compañeiros/as, dialogar e acudir os profesores/as para que medien nas riñas e nas discusións sen chegar a desconsideración ou violencia.
- Todos os días adicarase un curto espazo de tempo a falar sobre os aspectos que poideran afectar negativamente a unha boa convivencia nos grupos intentando chegar a solución e medidas de actuación na resolución de conflitos.
- Ter en conta as diferenzas e prestar especial atención á diversidade entendendo esta como un valor.
- Aportar ideas e esforzarse individualmente na procura do benestar emocional dos alumnos/as que amosen dificultades.

O coidado do entorno.

Tendo en conta que o centro é un lugar onde vivimos e compartimos cos demais merece o noso coidado e respecto. A nosa escola debe estar aberta o entorno, e as nosas aprendizaxes, actitudes e aptitudes deben ter unha continuidade fora da escola, na procura de conseguir persoas con competencias para coidar o medio e a nosa casa que é o noso planeta. A través do coidado da escola pensamos que podemos espertar nos alumnos/as sentimentos ecolóxicos e de respecto a vida na terra.

Así procuraremos ter un entorno físico agradable traballando normas de coidado, limpeza e convivencia.

- Coidar as nosas aulas e corredores: orde do material escolar e limpeza.
- Coidar o patio de recreo: mantelo limpo, cumprir as normas de uso e axudando a resolver conflitos.
- Coidar a biblioteca, os libros e os seus materiais.

- Coidar a aula de informática e os seus materiais.
- Coidar o resto das instalacións do colexio.
- Establecer canais de comunicación nas asembleas das aulas facendo sentir o colexio como algo propio e non como algo alleo que non nos pertence. A escola ten que ser concibida como un ben común que temos que respectar.
- Espertar nos alumnos/as un sentimento estético plástico valorando as actividades e traballos que persigan este obxectivo. Querendo un colexio cada vez máis bonito!

O coidado das relacións.

-Coas familias:

- Establecendo reunións informativas coas familias.
- Establecendo entrevistas persoais con cada unha das familias.
- Establecendo lazos de colaboración e axuda mutua para acadar obxectivos de competencia social no alumnado.

-Cos compañeiros e o persoal do centro:

- Tenderase a unha comunicación fluída e coordinada no ciclo.
- tamén a unha boa comunicación con todas as persoas que integran a comunidade educativa.
- Destacar a importancia dunha labor titorial de calidade.
- Establecer unha normas que permitan unha boa convivencia na aula.
- Cumprir as normas establecidas no centro.
- Establecer canles de comunicación coas familias do alumnado.

O conseguir unas boas relación nos grupos axudará a acadar unha boa cohesión na comunidade educativa.

- Programación en educación en valores.

En liñas xerais pretendemos conseguir os seguintes obxectivos:

- 1) Desenvolver o xuízo moral a través da formación de capacidades que permitan reflexionar sobre os conflitos de valores que poidan presentarse e resolvelos adecuadamente.
- 2) Adquirir os coñecementos necesarios para poder xulgar criticamente.
- 3) Formar capacidades para facer coherente o xuízo e a acción moral.

Esta consecución farase a través dos seguintes temas transversais:

Educación para a paz

Estimular o diálogo como principal vía para a resolución de conflitos entre persoas e grupos; facilitar o encontro entre persoas que teñan intereses non necesariamente coincidentes, e desenvolver actitudes básicas para a participación comprometida na convivencia, na liberdade, na democracia e na solidariedade.

Educación para a igualdade de ambos sexos

Desterrar tratamentos discriminatorios entre as persoas en función do seu sexo.

Educación ambiental

Participar decidida e solidariamente na resolución dos problemas do medio natural.

Educación para a saúde e a calidade de vida

Crear hábitos de hixiene física e mental, que permitan un desenvolvemento san, un aprecio do corpo e do seu benestar, unha mellor calidade de vida e unhas relacións interpersoais baseadas no desenvolvemento da autoestima.

Educación sexual

Apreciar os roles sexuais e o exercicio da sexualidade como comunicación plena entre as persoas.

Educación viaria

Coñecer e respectar as normas establecidas para a mellor organización e beneficio da circulación viaria.

Educación do consumidor

Proporcionar os instrumentos de análise e de crítica necesarios que permitan unha opinión e unha actitude propias fronte ás ofertas da sociedade de consumo, e que capaciten para tomar conciencia ante o exceso de consumo de produtos innecesarios.

Educación para o lecer

Promover un emprego activo e creativo do tempo libre e a valoración de actividades culturais como fonte de pracer e enriquecemento persoal.

Educación intercultural

Desenvolver hábitos e actitudes de curiosidade, de respecto e de participación cara ás demais culturas do contorno e tomar conciencia do amplo espazo de convivencia social que é Europa.

Educación para o desenvolvemento

Promover actitudes que valoren adecuadamente o peso específico da educación como motor do desenvolvemento dos pobos.

Educación para os medios de comunicación

Utilizar instrumentos de análise e de crítica necesarios para construír unha opinión propia, libre, xusta e democrática.

Educación moral e cívica

Coñecer, valorar e respectar os Dereitos Humanos, como base da non discriminación, do entendemento e do progreso de todos os pobos e apreciar o diálogo como maneira de solucionar diferenzas.

14. Actividades complementarias e extraescolares do departamento.

Estas actividades forman parte do Plan Xeral Anual de Centro e son xestionadas polo Departamento de Actividades Complementarias e Extraescolares.

Organízanse actividades EXTRAESCOLARES apropiadas ós intereses dos alumnos/as do nivel.

Considéranse actividades complementarias as planificadas polos mestres que utilicen espazos ou recursos diferentes ao resto de actividades ordinarias da área, aínda que precisen tempo adicional do horario non lectivo para a súa realización.

Proposta de actividades complementarias:

No primeiro trimestre: O día da biblioteca e presentación da mesma xa que son voluntarios nela, o Samaín, o Magosto, o día dos dereitos da infancia, o día contra a violencia de xénero... e todas cantas poidan xurdir.

No segundo trimestre, o día da paz, o entroido, o día da muller traballadora e o día do pai entre outros...

No terceiro trimestre, o día da nai, o día do libro, o día das letras galegas, saída programada para todo o colexio e festival de fin de curso entre outros.

Durante os distintos trimestres contribución ao proxecto do centro.

Ao longo do ano poderán xurdir actividades a engadir que serán consensuadas por todo o claustro e notificadas ao consello escolar se fora preciso.

Ademais participaremos nos concursos que consideremos por parte do equipo docente de interese para o alumnado.

15.Mecanismos de revisión, avaliación e modificación da programación didáctica en función dos resultados académicos e procesos de mellora.

A fin de establecer unha avaliación plena de todo o proceso avaliaranse os seguintes indicadores:

- Desenvolvemento en clase da programación.
- Relación entre obxectivos e contidos.
- Adecuación de obxectivos e contidos coas necesidades reais.
- Adecuación de medios e metodoloxía coas necesidades reais.

A metaavaliación, no meu caso, tamén a realizo vendo se os meus alumnos alcanzaron os obxectivos establecidos grazas as miñas explicacións e recursos ou se polo contrario necesito facer cambios no proceso de ensinanza para conseguir mellores resultado.

INFORMACIÓN E PUBLICIDADE:

No caso de que fora necesario suspender as clases presenciais, as principais canles de contacto co alumnado e as familias serán:

- Correo electrónico.
- Plataforma Edixgal.
- Aula virtual.
- Comunicación estreita a través do titor/a.
- Plataforma Falemos
- Plataforma webex

Na Páxina web do centro atoparase toda a información de interese.

ANEXO I. Táboas cos contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e competencias clave.

CIENCIAS DA NATUREZA

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
1. OS SERES VIVOS			
<ul style="list-style-type: none"> • Que é un ser vivo? • Función de nutrición • Función de relación • Función de reprodución • Os virus, no límite da vida • A célula • A célula animal • A célula vexetal • Como se constrúe a vida • Organismos unicelulares • Organismos pluricelulares • Células, tecidos, aparatos e sistemas • Os cinco reinos da natureza • Reino animal • Reino vexetal • Reino dos fungos 	<ul style="list-style-type: none"> • B3.1. Coñecer a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, tipos, órganos, aparellos e sistemas. Identificar as principais características e funcións. • B3.2. Coñecer diferentes niveis de clasificación dos seres vivos, atendendo ás súas características e tipos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CNB3.1.1. Identifica e describe a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, órganos, aparellos e sistemas, nomeando as principais características e funcións de cada un deles. • CNB3.2.1. Clasifica aos seres vivos e nomea as principais características atendendo ao seu reino: Reino animal. Reino das plantas. Reino dos fungos e outros reinos empregando criterios científicos e medios tecnolóxicos. • CNB3.2.2. Utiliza guías na identificación científica de animais vertebrados, invertebrados e plantas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CCL • CMCT • CMCT

- Reino monera
- Reino protista

2. AS PLANTAS

- Características das plantas
- As principais partes das plantas
- Tipos de plantas
- Nutrición das plantas
- Obtención de enerxía
- A reprodución sexual
- Partes da flor
- Proceso de reprodución sexual
- A reprodución das plantas sen flor
- Carriza
- Fentos
- A reprodución asexual
- Bulbos
- Tubérculos
- Rizomas
- Gallos
- Barbados
- A relación coa contorna
- Nastias
- Tropismos
- Relación co clima

- B3.1. Coñecer a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, tipos, órganos, aparellos e sistemas. Identificar as principais características e funcións.

- B3.2. Coñecer diferentes niveis de clasificación dos seres vivos, atendendo ás súas características e tipos.

- CNB3.1.1. Identifica e describe a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, órganos, aparellos e sistemas, nomeando as principais características e funcións de cada un deles.

- CNB3.2.1. Clasifica aos seres vivos e nomea as principais características atendendo ao seu reino: Reino animal. Reino das plantas. Reino dos fungos e outros reinos empregando criterios científicos e medios tecnolóxicos.

- CNB3.2.2. Utiliza guías na identificación científica de animais vertebrados, invertebrados e plantas.

- CMCT
- CCL

- CMCT

- CMCT

3. OS ANIMAIS VERTEBRADOS

<ul style="list-style-type: none"> • Características dos vertebrados • Os mamíferos • As aves • Os peixes • Os réptiles • Os anfibios 	<ul style="list-style-type: none"> • B3.1. Coñecer a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, tipos, órganos, aparellos e sistemas. Identificar as principais características e funcións. 	<ul style="list-style-type: none"> • CNB3.1.1. Identifica e describe a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, órganos, aparellos e sistemas, nomeando as principais características e funcións de cada un deles. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.2. Coñecer diferentes niveis de clasificación dos seres vivos, atendendo ás súas características e tipos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CNB3.2.1. Clasifica aos seres vivos e nomea as principais características atendendo ao seu reino: Reino animal. Reino das plantas. Reino dos fungos e outros reinos empregando criterios científicos e medios tecnolóxicos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT
		<ul style="list-style-type: none"> • CNB3.2.2. Utiliza guías na identificación científica de animais vertebrados, invertebrados e plantas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT

4. OS ANIMAIS INVERTEBRADOS

<ul style="list-style-type: none"> • Características dos invertebrados • Artrópodos: características e grupos • Moluscos: características e grupos • Poríferos • Equinodermos • Vermes • Outros grupos de invertebrados: medusas, anémonas, corais	<ul style="list-style-type: none"> • B3.1. Coñecer a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, tipos, órganos, aparellos e sistemas. Identificar as principais características e funcións.	<ul style="list-style-type: none"> • CNB3.1.1. Identifica e describe a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, órganos, aparellos e sistemas, nomeando as principais características e funcións de cada un deles.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.2. Coñecer diferentes niveis de clasificación dos seres vivos, atendendo ás súas características e tipos.	<ul style="list-style-type: none"> • CNB3.2.1. Clasifica aos seres vivos e nomea as principais características atendendo ao seu reino: Reino animal. Reino das plantas. Reino dos fungos e outros reinos empregando criterios científicos e medios tecnolóxicos.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT
		<ul style="list-style-type: none"> • CNB3.2.2. Utiliza guías na identificación científica de animais vertebrados, invertebrados e plantas.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT

5. OS ECOSISTEMAS

- Que é un ecosistema?
- Compoñentes: medio físico e seres vivos
- Relacións dentro dos ecosistemas
- Cadeas alimentarias
- Exemplos de ecosistemas
- Naturais: terrestres e acuáticos
- Humanizados
- Os ecosistemas cambian
- Actuacións para o coidado dos ecosistemas

- B3.3. Investigar as características de ecosistemas do seu contorno mediante a recollida de datos, facendo hipóteses, empregando diversas fontes de información e presentando os resultados en diferentes soportes, mostrando interese pola rigorosidade e hábitos de respecto e coidado cara aos seres vivos.

- CNB3.3.1. Coñece e explica, con rigorosidade, as principais características e compoñentes dun ecosistema.

- CMCT
- CCL

- CNB3.3.2. Investiga con criterio científico, ecosistemas próximos e presenta resultados en diferentes soportes.

- CMCT
- CCL

- CNB3.3.3. Identifica algunhas actuacións humanas que modifican o medio natural e as causas de extinción de especies e explica algunhas actuacións para o seu coidado.

- CMCT
- CSC

- CNB3.3.4. Usa a lupa e outros medios tecnolóxicos para a observación científica.

- CMCT

- CNB3.3.5. Observa e rexistra algún proceso asociado á vida dos seres vivos, utiliza os instrumentos e os medios audiovisuais e tecnolóxicos apropiados e comunica de xeito oral e escrito os resultados.

- CMCT
- CCL
- CD

6. A FUNCIÓN DE NUTRICIÓN NO SER HUMANO

<ul style="list-style-type: none"> • As funcións vitais no ser humano • A función de nutrición • Aparatos implicados na función de nutrición • Aparato dixestivo • Aparato circulatorio • Aparato respiratorio • Enfermidades e hábitos saudables 	<ul style="list-style-type: none"> • B2.1. Identificar e localizar os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano, establecendo algunhas relacións fundamentais entre eles. 	<ul style="list-style-type: none"> • CNB2.1.1. Identifica e localiza os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT
		<ul style="list-style-type: none"> • CNB2.1.2. Identifica as principais características dos aparellos respiratorio, dixestivo, locomotor, circulatorio e excretor e explica as principais funcións. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.3. Relacionar determinadas prácticas de vida co adecuado funcionamento do corpo, adoptando estilos de vida saudables, coñecendo as repercusións para a saúde do seu modo de vida. 	<ul style="list-style-type: none"> • CNB2.3.1. Investiga sobre enfermidades relacionadas cunha alimentación inadecuada e presenta conclusións en diversos soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • CNB2.3.2. Coñece os principios das dietas equilibradas, e elabora menús variados identificando ás prácticas saudables. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CCL • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • CNB2.3.3. Recoñece os efectos nocivos do consumo de alcohol e drogas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CSC

7. OS ALIMENTOS

- Clasificación dos alimentos: leite e derivados; carne, pescado e ovos; patacas, legumes e froitos secos; verduras e hortalizas; froita; pan, pastas, cereais e azucre; graxas, aceites e manteigas

- Nutrientes: azucres, lípidos, proteínas, vitaminas, minerais

- Dietas saudables
- A pirámide dos alimentos
- A túa saúde é importante
- Trastornos alimenticios
- Efectos nocivos do consumo de alcohol e drogas
- Etiquetas, que nos contan?

- B2.3. Relacionar determinadas prácticas de vida co adecuado funcionamento do corpo, adoptando estilos de vida saudables, coñecendo as repercusións para a saúde do seu modo de vida.

- CNB2.3.1. Investiga sobre enfermidades relacionadas cunha alimentación inadecuada e presenta conclusións en diversos soportes.

- CNB2.3.2. Coñece os principios das dietas equilibradas, e elabora menús variados identificando ás prácticas saudables.

- CNB2.3.3. Recoñece os efectos nocivos do consumo de alcohol e drogas.

- CMCT
- CSC

- CMCT
- CCL
- CSC

- CMCT
- CSC

8. AS FUNCIÓNS DE RELACIÓN E REPRODUCCIÓN NO SER HUMANO

- A función de relación
  - Como nos relacionamos co medio?
  - Os órganos dos sentidos
  - O sistema nervioso
  - Os órganos efectores.
- Aparato locomotor
- A función de reprodución
  - Caracteres sexuais primarios e secundarios
  - Aparato reprodutor feminino
  - Aparato reprodutor masculino
  - Hábitos saudables

- B2.1. Identificar e localizar os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano, establecendo algunhas relacións fundamentais entre eles.

- CNB2.1.1. Identifica e localiza os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano.

- CNB2.1.2. Identifica as principais características dos aparellos respiratorio, dixestivo, locomotor, circulatorio e excretor e explica as principais funcións.

- CMCT

- CMCT

9. A MATERIA

<ul style="list-style-type: none"> • Que é a materia? • Propiedades xerais da materia: masa, volume • Propiedades características da materia • Densidade: a flotación • Dureza • Solubilidade • Condutividade térmica • Estado de agregación: sólidos, líquidos, gases • Os cambios na materia • Cambios físicos: irreversibles, reversibles (dilatación e contracción, cambios de estado) • Cambios químicos: oxidación, combustión, fermentación • Sustancias puras e mesturas • As materias primas • As sustancias no noso fogar • As etiquetas, que nos contan? • Usos responsables da 	<ul style="list-style-type: none"> • B4.1. Coñecer e comparar para clasificar materiais segundo as súas propiedades observables: dureza, solubilidade, estado de agregación e condutividade térmica. 	<ul style="list-style-type: none"> • CNB4.1.1. Coñece e clasifica materiais segundo as súas propiedades (dureza, solubilidade, estado de agregación e condutividade térmica). 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT 	
	<ul style="list-style-type: none"> • B4.2. Realizar experiencias sinxelas e pequenas investigacións para determinar: a masa e o volume dun corpo e as principais características da flotación dos corpos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CNB4.2.1. Utiliza diferentes procedementos para determinar a medida da masa e do volume dun corpo. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT 	
		<ul style="list-style-type: none"> • CNB4.2.2. Describe a diferenza entre masa e volume. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CCL 	
		<ul style="list-style-type: none"> • CNB4.2.3. Identifica e explica as principais características da flotación nun medio líquido. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CCL 	
		<ul style="list-style-type: none"> • B4.4. Realizar experiencias sinxelas, de forma cooperativa, sobre reaccións químicas habituais na vida cotiá; formular problemas, enunciación hipóteses, seleccionar o material necesario, extraer conclusións e comunicar os resultados en diferentes soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> • CNB4.4.1. Realiza experiencias sinxelas, en equipo, sobre reaccións químicas habituais na vida cotiá; formular problemas, enunciación hipóteses, seleccionar o material necesario, extraer conclusións e comunicar os resultados en diferentes soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CSIEE • CCL • CD
			<ul style="list-style-type: none"> • CNB4.4.2. Identifica produtos químicos habituais no fogar e os 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT

materia, os tres R		posibles riscos para o organismo.	
		<ul style="list-style-type: none"> • CNB4.4.3. Identifica e explica os símbolos de perigo máis comúns na etiquetaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT
		<ul style="list-style-type: none"> • CNB4.4.4. Respecta as normas de uso, de seguridade, de conservación e de mantemento dos instrumentos de observación e dos materiais de traballo, na aula e no centro. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT

10. A ENERXÍA

- Que é a enerxía?
- Tipos de enerxía: mecánica, nuclear, química, térmica, eléctrica, luminosa, sonora
- Conservación da enerxía
- Transformacións da enerxía
- Fontes de enerxía
- Renovables: maremotriz, hidráulica, eólica, solar, xeotérmica...
- Non renovables: combustibles fósiles, nuclear...
- As centrais eléctricas
- O consumo de enerxía
- Consumo responsable, aforro enerxético

- B4.3. Identificar e explicar as características das fontes de enerxía renovables e non renovables e a súa influencia no desenvolvemento sostible.

- CNB4.3.1. Identifica e explica as diferenzas entre enerxías renovables e non renovables e argumenta sobre as accións necesarias para o desenvolvemento enerxético, sostible e equitativo.

- CMCT
- CCL
- CSC

11. AS MÁQUINAS ELÉCTRICAS

- As máquinas, que son?
- As máquinas eléctricas
- A transmisión da electricidade
- Condutores e illantes
- Circuitos eléctricos
- Componentes dos circuitos
- As máquinas eléctricas na vida cotiá
- Normas de seguridade

- B5.1. Planificar e construír, de forma cooperativa, un circuito eléctrico simple que responda a un problema dado, atendendo ás normas de seguridade.

- CNB5.1.1. Observa e identifica os elementos dun circuito eléctrico e constrúe un.

- CNB5.1.2. Observa, identifica e explica algúns efectos da electricidade da vida cotiá.

- CNB5.1.3. Expón exemplos de materiais condutores e illantes, argumentado a súa exposición.

- CMCT
- CSIEE

- CMCT
- CCL

- CMCT
- CCL

12. AVANCES TÉCNICOS

- A ciencia, presente e futuro da sociedade
- Avances técnicos ao longo da Historia: vacinas, o cine, a lámpada eléctrica, o teléfono, a máquina de vapor...
- Avances técnicos no fogar: a electricidade, a auga potable, as casas do futuro
- Avances técnicos no transporte: transportes marítimos, transportes aéreos, transportes terrestres
- Avances técnicos nas comunicacións: comunicación escrita, comunicación falada, comunicación audiovisual
- Outros avances técnicos: no deportes, na medicina, no lecer, na arte e na música
- Usos das tecnoloxías: beneficios, riscos, uso responsable

- B5.2. Investigar sobre a evolución dun obxecto, aparello ou máquina ao longo da historia, utilizando distintas fontes de información e presentando os resultados en diferentes soportes.

- CNB5.2.1. Coñece algúns dos grandes descubrimentos e inventos da humanidade e explica os beneficios ou riscos para á sociedade.

- CNB5.2.2. Valora e describe a influencia do desenvolvemento tecnolóxico nas condicións de vida e no traballo.

- CNB5.2.3. Coñece e explica algúns dos avances da ciencia no fogar e na vida cotiá, na medicina, na cultura e no lecer, na arte, na música, no cine e no deporte e nas tecnoloxías da información e a comunicación.

- CMCT
- CCL
- CSC

- CMCT
- CCL
- CSC

- CMCT
- CCL
- CSC
- CCEC

CIENCIAS SOCIAIS

Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
1. O UNIVERSO E A TERRA			
<ul style="list-style-type: none"> • O universo. A orixe. • O sistema solar. Tipos de astros e características. • A terra e o seu satélite • Os movementos da terra e da lúa. • As partes da terra. • Eclipses e mareas. • As estacións. • Atmosfera, biosfera, hidrosfera e xeosfera. 	<ul style="list-style-type: none"> • B2.1 Explicar como é e de que forma se orixinou o Universo e os seus principais compoñentes. • B2.2 Describir as características principais do Sistema Solar identificando diferentes tipos de astros e as súas características. • B2.3. Localizar o planeta Terra e a Lúa no sistema solar, explicando as súas características, movementos, consecuencias. 	<ul style="list-style-type: none"> • CSB2.1.1. Describe como é e de que forma se orixinou o Universo e explica os seus principais compoñentes identificando galaxia, estrela, planeta, satélite, asteroide e cometa. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • CSB2.2.1. Describe as características, compoñentes do Sistema Solar, localizando o Sol no centro do mesmo e os planetas segundo a súa proximidade. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • CSB2.3.1 Define e representa o movemento de translación terrestre, o eixe do xiro e os polos xeográficos, asocia as estacións do ano ao seu efecto combinado e calcula os fusos horarios. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • CSB2.3.2 Explica o día e a noite como consecuencia da rotación terrestre e como unidades para medir o tempo. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CCL • CAA

- CSB2.3.3 Define a translación da Lúa identificando e nomeando as fases lunares.

- CMCCT
- CAA

2. A REPRESENTACIÓN DA TERRA

- Coordenadas terrestres
- Cartografía: planisferios, mapas e planos.
- Escalas e signos convencionais
- Tipos de mapas
- Tipos de escalas
- Fusos horarios

- B2.4 Describir correctamente planos e mapas, incluíndo os planisferios, interpretando a súa escala e signos convencionais.

- CSB2.4.1. Identifica e clasifica os diferentes tipos de mapas, define que é a escala nun mapa e emprega e interpreta os signos convencionais máis usuais que poden aparecer nel.

- CMCCT
- CAA

3. O CLIMA NO MUNDO

- A atmósfera.
- O tempo, o clima e factores climáticos.
- O clima no mundo.

- B2.5 Identificar os elementos que inflúen no clima, explicando como actúan nel e adquirindo unha idea básica do clima e dos factores que o

- SB2.5.1 Define clima, nomea os seus elementos e identifica os factores que o determinan.
- CSB2.6.1 Explica que é unha zona climática, nomeando as tres zonas climáticas do

- CMCCT
- CAA
- CCL

<ul style="list-style-type: none"> • Temperatura. • Precipitacións. • Humidade. • Climogramas • Contaminación e cambio climático. 	<p>determinan.</p> <ul style="list-style-type: none"> • B2.6 Recoñecer as zonas climáticas mundiais. • B2.9 Explicar a importancia da intervención humana no medio e favorecer o desenvolvemento sostible. 	<p>planeta e describindo as súas características principais.</p>	
--	--	--	--

4. CLIMA E PAISAXE DE ESPAÑA E GALICIA

<ul style="list-style-type: none"> • Tipos de clima de España. • O clima en Galicia. • A paisaxe: elementos e tipos. • Características principais das paisaxes de España e Galicia • Relevo e rede hidrográfica en España e Galicia. • O medio ambiente • Paisaxe: natural e 	<ul style="list-style-type: none"> • B2.7 Explicar que é unha paisaxe, identificar os principais elementos que a compoñen e as características das principais paisaxes de España • B2.8 Describir as características do relevo de España e a súa rede hidrográfica, localizándoos nun mapa. • B2.9. Explicar a importancia da intervención 	<ul style="list-style-type: none"> • CSB2.6.2 Describe e sinala nun mapa os tipos de climas de España, e as zonas ás que afecta cada un, interpretando e analizando climogramas de distintos territorios de España e relacionándoos co clima ao que pertence. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CAA • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • CSB2.7.1 Define paisaxe, identifica os seus elementos e explica as características das principais paisaxes de España valorando a súa diversidade. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • CSB2.8.1 Localiza nun mapa 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT

<p>humanizada.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mares, océanos e ríos de España. • Ríos de Galicia. • A influencia do ser humano no medio. 	<p>humana no medio e favorecer o desenvolvemento sostible.</p>	<p>as principais unidades de relevo en España e as súas vertentes hidrográficas.</p> <ul style="list-style-type: none"> • CSB2.8.2 Sitúa nun mapa os mares, océanos e os grandes ríos de España. 	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCL • CMCCT
		<ul style="list-style-type: none"> • CSB2.9.1 Explica a importancia do coidado do medio, así como as consecuencias da acción humana neste. 	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CAA

5. ESPAÑA E GALICIA: ORGANIZACIÓN POLÍTICA E TERRITORIAL

<ul style="list-style-type: none"> • A Constitución e o Estatuto de Autonomía. • Dereitos e deberes dos cidadáns. • Organización política e territorial de España • Organización política e territorial de Galicia. • Diversidade cultural e lingüística. 	<ul style="list-style-type: none"> • B3.1 Explicar a importancia que ten Constitución para o funcionamento do Estado español, así como os dereitos, deberes e liberdades recollidos nesta. • B3.2 Identificar as institucións políticas que se derivan da Constitución. Funcións e organización. 	<ul style="list-style-type: none"> • CSB3.1.1 Identifica, respecta e valora os principios democráticos máis importantes establecidos na Constitución e explica a importancia que a Constitución ten para o funcionamento do Estado español. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • CSB3.2.1 Identifica as principais institucións do Estado español e describe as súas funcións e a súa organización. 	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • CSB3.2.2 Identifica e 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

<ul style="list-style-type: none"> • Símbolos do Estado e da Autonomía. • Monarquía. • División de poderes. • Parroquias, concellos, comarcas e provincias. • Participación cidadá. 	<ul style="list-style-type: none"> • B3.3 Describir a organización territorial do Estado español así como os órganos de goberno. • B3.4. Valorar a diversidade cultural, social, política e lingüística do Estado español respectando as diferenzas. 	<p>comprende a división de poderes do Estado e cales son as atribucións recollidas na Constitución para cada un deles.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • CSB3.3.1 Explica a organización territorial de España, nomea as estruturas básicas de goberno e localiza en mapas políticos as distintas comunidades autónomas que forman España, así como as súas provincias. 	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • CSB3.4.1. Valora, partindo da realidade do estado español, a diversidade cultural, social, política e lingüística nun mesmo territorio como fonte de enriquecemento cultural. 	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCL

6. A POBOACIÓN EN GALICIA E ESPAÑA

<ul style="list-style-type: none"> • Demografía e poboación • Conceptos demográficos básicos 	<ul style="list-style-type: none"> • B3.5.Comprender e interpreta os principais conceptos demográficos e os factores xeográficos, sociais, económicos ou culturais que 	<ul style="list-style-type: none"> • CSB3.5.1.Define demografía e poboación, comprende os principais conceptos demográficos e os principais factores que afectan á de poboación. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CCL • CSC
--	---	---	---

<ul style="list-style-type: none"> • Distribución da poboación • Os movementos migratorios • As actividades produtivas. • As actividades económicas. • Padrón e censo. • Densidade de poboación. • Pirámides de poboación. • Emigración e inmigración. • Materia prima e produto elaborado. • Sectores económicos. 	<p>inciden nos datos de poboación.</p> <ul style="list-style-type: none"> • B3.7.Describir os movementos migratorios da poboación galega e de España explicando o éxodo rural, a emigración a Europa, e a chegada de emigrantes ao noso país e identificar os problemas actuais da poboación española. • B3.8.Explicar as diferenzas entre materias primas e os produtos elaborados, identificando as actividades que se realizan para obtelos. • B3.9.Identificar as actividades que pertencen a cada un dos sectores económicos, describir as características destes recoñecendo as principais actividades económicas de España e Europa. 	<ul style="list-style-type: none"> • CSB3.7.1 Explica o éxodo rural, a emigración a Europa, e a chegada de inmigrantes ao noso país. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • CSB3.8.1.Identifica e define materias primas e produto elaborado e os asocia coas actividades nas que se obteñen. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • CSB3 8.2 Describe ordenadamente o proceso de obtención dun produto ata a súa venda e identifica os sectores aos que pertencen. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CMCCT
		<ul style="list-style-type: none"> • CSB3.9.1.Identifica os tres sectores de actividades económicas e clasifica distintas actividades no grupo ao que pertencen. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMTC • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • CSB3.9.2.Explica as actividades relevantes dos sectores primario, secundario e terciario en España e Europa e as súas localizacións nos territorios correspondentes. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC

7. A IDADE MEDIA

<ul style="list-style-type: none"> • As fontes históricas e a súa clasificación. • Idade Media na Península Ibérica. • O reino visigodo • Al-Ándalus • Os reinos cristiáns • O reino de Galicia • Cultura e patrimonio medieval • Fontes primarias e secundarias • Feudalismo e sociedade estamental na Península Ibérica. • Reinos xermánicos e a conquista musulmana • Vida, cultura, relixión e arte en Al-Ándalus • Reinos cristiáns: vida e arte • Os musulmáns en Galicia • A arte en 	<ul style="list-style-type: none"> • B4.2.Coñecer a importancia das fontes históricas para o estudo da historia, diferenciando entre fontes primarias e secundarias. • B4.4. Identificar e localizar no tempo e no espazo os procesos e acontecementos históricos, políticos, sociais e culturais máis relevantes da historia de España para adquirir unha perspectiva global da súa evolución. • B4.5.Desenvolver a curiosidade por coñecer as formas da vida humana no pasado, valorando a importancia que teñen os restos para o coñecemento e estudo da historia e como patrimonio cultural que hai que coidar e legar. • B4.6.Valorar a importancia dos museos, sitios e monumentos históricos como espazos onde se ensina 	<ul style="list-style-type: none"> • CSB4.2.1.Coñece algunhas fontes da historia representativas de cada unha das idades da historia, facendo fincapé na Idade Contemporánea. • CSB4.4.1.Sitúa nunha liña do tempo as etapas históricas máis importantes da Idade Media e Idade Moderna en España. • CSB4.4.2. Identifica e localiza no tempo e no espazo os feitos fundamentais da historia medieval e moderna de España, describindo as principais características de cada unha delas. • CSB4.4.3.Explica aspectos relacionados coa forma de vida e organización social de España das distintas épocas históricas estudadas. • CSB4.4.4. Describe en orde cronolóxica os principais 	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CMCCT • CAA • CCEC • CMCCT • CSC • CCEC • CMCCT • CSC • CCEC • CCL • CSC • CCEC • CAA • CMCCT • CSC
---	---	--	--

<p>Galicia:románica e gótica</p> <ul style="list-style-type: none"> • Esplendor de Compostela: Camiño de Santiago 	<p>e aprende, amosando unha actitude de respecto á súa contorna e á súa cultura, apreciando a herdanza cultural.</p>	<p>movementos artísticos e culturais da Idade Media e da Idade Moderna en España citando aos seus representantes máis significativos.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • CSB4.4.5. Identifica as características distintivas das culturas que conviviron nos reinos peninsulares durante a Idade Media describindo a evolución política e os distintos modelos sociais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CSC • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • CSB4.4.6. Explica as características da Idade Moderna e certos acontecementos que determinaron cambios fundamentais no rumbo da historia neste período de tempo (Monarquía dos Austrias, s. XVIXVII. Os Borbóns, s. XVIII). 	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCL • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • CSB4.5.1. Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora. 	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • CSB4.6.1. Aprecia a herdanza cultural a escala local e nacional como a riqueza compartida que hai que coñecer, preservar e coidar. 	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCEC

8. A IDADE MODERNA

- España e Galicia na idade moderna.
- Os grandes descubrimentos.
- A monarquía dos Austrias e os Borbóns.
- Os reis católicos
- O descubrimento de América.
- O Renacemento.
- O Barroco

- B4.4. Identificar e localizar no tempo e no espazo os procesos e acontecementos históricos, políticos, sociais e culturais máis relevantes da historia de España para adquirir unha perspectiva global da súa evolución.

- CSB4.4.1. Sitúa nunha liña do tempo as etapas históricas máis importantes da Idade Media e Idade Moderna en España.

- CMCCT
- CSC
- CCEC

- CSB4.4.2. Identifica e localiza no tempo e no espazo os feitos fundamentais da historia medieval e moderna de España, describindo as principais características de cada unha delas.

- CMCCT
- CSC
- CCEC
- CCL

- CSB4.4.3. Explica aspectos relacionados coa forma de vida e organización social de España das distintas épocas históricas estudadas.

- CSC
- CCEC
- CAA

- CSB4.4.4. Describe en orde cronolóxica os principais movementos artísticos e culturais da Idade Media e da Idade Moderna en España citando aos seus representantes máis significativos.

- CMCCT
- CSC
- CCEC

- CSB4.4.5. Identifica as características distintivas das culturas que conviviron nos reinos peninsulares durante a Idade Media describindo a evolución política e os

- CCEC
- CSC
- CCL

		distintos modelos sociais.	
		<ul style="list-style-type: none"> • CSB4.4.6.Explica as características da Idade Moderna e certos acontecementos que determinaron cambios fundamentais no rumbo da historia neste período de tempo (Monarquía dos Austrias, s. XVIXVII. Os Borbóns, s. XVIII). 	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCL • CCEC

9. VISITA CULTURAL

<ul style="list-style-type: none"> • O patrimonio histórico e cultural. • Museos, sitios e monumentos históricos de Galicia. • Tipos de patrimonio: natural, histórico, cultural e artístico. 	<ul style="list-style-type: none"> • B4.5.Desenvolver a curiosidade por coñecer as formas da vida humana no pasado, valorando a importancia que teñen os restos para o coñecemento e estudo da historia e como patrimonio cultural que hai que coidar e legar. • B4.6.Valorar a importancia dos museos, sitios e monumentos históricos como espazos onde se ensina e aprende, amosando unha actitude de respecto á súa contorna e á súa cultura, apreciando a herdanza 	<ul style="list-style-type: none"> • CSB4.5.1.Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora. 	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • CSB4.6.1.Aprecia a herdanza cultural a escala local e nacional como a riqueza compartida que hai que coñecer, preservar e coidar. 	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCEC

cultural.

LINGUA CASTELÁ

INFORMACIÓN :

No caso de que fora necesario suspender as clases presenciais, as principais canles de contacto co alumnado e as familias serán:

- Correo electrónico.
- Plataforma Edixgal.
- Aula virtual.
- Comunicación estreita a través do titor/a.
- Plataforma Falemos
- Plataforma webex

Na Páxina web do centro atoparase toda a información de interese.

Contidos

Criterios de avaliación

Estándares de aprendizaxe

Competencias clave

1. EL ARTE DE LA DEDUCCIÓN

<ul style="list-style-type: none"> • Un compañeiro muy sagaz (<i>Un estudio en escarlata</i>. A. Conan Doyle, Adaptación) • El diccionario • Los textos literarios • La comunicación • Sílabas átonas y tónicas. Palabras llanas, agudas y esdrújulas. • Expresar vivencias EO: Contamos una anécdota EE:El diario 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, escoita atenta e incorporación ás intervencións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.1.1. Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos ao grao de formalidade dos contextos nos que produce o seu discurso: debates, exposicións planificadas, conversas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.1.2. Expresa ideas, pensamentos, opinións, sentimentos e emocións con claridade. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.1.3. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita activa, espera de quendas, participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora e normas básicas de cortesía. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC

• B1.5. Recoñecer o tema e as ideas principais dos textos orais, e identificar ideas ou valores non explícitos accesibles á súa idade.

• LCB1.5.1. Comprende a de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social, identifica o tema e selecciona as ideas principais.

• CCL

• LCB1.5.2. Recoñece a tipoloxía de textos orais atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).

• CAA

• LCB1.5.3. Responde preguntas correspondentes á comprensión interpretativa.

• CCL

		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.5.4. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situación de aprendizaxe individual ou colectivo. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.1. Ler, en voz alta e en silencio, diferentes textos, con fluidez e entoación adecuada. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.1.1. Le en voz alta diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.1.2. Lee en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.1.3. Comprende información global e específica en textos de diferente tipoloxía do ámbito escolar e social: 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

		<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.1.4. Resume textos lidos de diferente tipoloxía e adecuados a súa idade, reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais. • LCB2.3.2. Le voluntariamente en función dos seus gustos e finalidade persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCL • CAA • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.1. Producir textos segundo un modelo con diferentes intencións comunicativas, con coherencia, aplicando as regras ortográficas e coidando a caligrafía, a orde e a presentación. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá e do ámbito social e escolar, atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos): diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, contos, folletos informativos e literarios, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, regulamentos, receitas, instrucións, normas... • LCB3.1.2. Escribe textos organizando as ideas con cohesión básica e respectando as normas gramaticais e ortográficas. • LCB3.1.3. Escribe, de forma creativa, diferentes tipos de textos 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CCA • CSIEE

		<p>adecuando a linguaxe ás características do xénero.</p> <ul style="list-style-type: none"> • LCB3.1.6. Presenta os seus textos con caligrafía clara e limpeza. 	
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.4. Utilizar de xeito autónomo o dicionario. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.4.1. Utiliza habitualmente o dicionario, en diferentes soportes, no proceso de escritura. • LCB4.3.1. Coñece a estrutura do dicionario e úsao, en diferentes soportes para buscar o significado de calquera palabra (derivados, sinónimos etc.). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

- B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das palabras e campos semánticos), así coma as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.

- LCB4.1.1. Coñece e recoñece as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras.
- LCB4.1.1. Coñece e recoñece as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras.
- LCB4.1.3. Diferenza familias de palabras.
- LCB4.4.5. Aplica as normas do uso da til nos textos de elaboración propia.

- CCL

- B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información e consideralos como un medio de aprendizaxe e enriquecemento persoal.

- LCB5.1.1. Valora e recoñece as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.

- CCL
- CCEC

2. EL PORQUÉ DE LOS NOMBRES

- *Los nombres de los días* (Breve historia del mundo. Ernst. H. Bombrich. Adaptación)
- Sinónimos y antónimos
- Prosa y verso. Los géneros literarios.
- El lenguaje y las lenguas de España. Los dialectos.
- Acentuación de llanas, agudas y esdrújulas.
- Trabajar con la información EE:El resumen EO: Exposición

- B2.1. Ler, en voz alta e en silencio, diferentes textos, con fluidez e entoación adecuada.

- LCB2.1.1. Le en voz alta diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada.
- LCB2.1.2. Lee en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade.
- LCB2.1.3. Comprende información global e específica en textos de diferente tipoloxía do ámbito escolar e social.
- LCB2.1.4. Resume textos lidos de diferente tipoloxía e adecuados a súa idade, reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais.
- LCB2.3.2. Le voluntariamente en función dos seus gustos e finalidade persoal.

- CCL
- CAA
- CSIEE

	<ul style="list-style-type: none"> • B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.2.1. Coñece, recoñece e usa sinónimos, antónimos, polisémicos, homófonos, frases feitas na súa expresión oral e escrita. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B4.6. Valorar a variedade lingüística de España e do español como fonte de enriquecemento cultural. Mostrar respecto tanto cara ás linguas e dialectos que se falan en España, como cara ao español de América. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.6.1. Valora a variedade lingüística de España e o español de América. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.4.5. Aplica as normas do uso da til nos textos de elaboración propia. • LCB4.4.3. Aplica as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, escoita atenta e incorporación ás intervencións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.1.1. Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos ao grao de formalidade dos contextos nos que produce o seu discurso: debates, exposicións planificadas, conversas. • LCB1.1.2. Expresa ideas, pensamentos, opinións, sentimentos 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE

- B1.8. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar, recoller datos, preguntar e repreguntar, participar nas enquisas e entrevistas e expresar oralmente con claridade o propio xuízo persoal, de acordo á súa idade.
- B1.9. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias de outras persoas.

e emocións con claridade.

- LCB1.1.3. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita activa, espera de quendas, participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora e normas básicas de cortesía.
- LCB1.9.1. Resume entrevistas, noticias e debates infantís... procedentes da radio, televisión e da internet.
- LCB1.9.3. Realiza entrevistas e reportaxes sobre temas de interese, seguindo modelos.

3. MEJOR SIN MIEDO

- *El fantasma asustado* (El fantasma de Canterville. Oscar Wilde. Adaptación)
- Palabras polisémicas
- La personificación y la hipérbole
- El sustantivo. Género y número. Clases de sustantivos.

- B2.1. Ler, en voz alta e en silencio, diferentes textos, con fluidez e entoación adecuada.
- B2.2. Utilizar as estratexias de control do proceso lector (anticipación do significado formulación de hipóteses, uso do dicionario, relectura).

- LCB2.1.1. Le en voz alta diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada.
- LCB2.1.2. Lee en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade.
- LCB2.1.3. Comprende información global e específica en textos de diferente tipoloxía do

- CCL
- CAA
- CSIEE

- Acentuación en hiatos y diptongos.
- Nos comunicamos con otros. EO: Exponer nuestra opinión EE: Las cartas y el correo electrónico.

- B2.3. Ler por propia iniciativa e con diferentes finalidades textos de tipoloxía diversa.

ámbito escolar e social.

- LCB2.1.4. Resume textos lidos de diferente tipoloxía e adecuados a súa idade, reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais.
- LCB2.3.2. Le voluntariamente en función dos seus gustos e finalidade persoal.
- LCB2.2.1. Utiliza o título e as ilustracións para activar coñecementos previos sobre o tema, axudándose deles para acceder máis doadamente ao contido dun texto.
- LCB2.2.3. Identifica as palabras clave dun texto.
- LCB2.2.4. Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións e esquemas que o acompañan.
- LCB2.3.2. Le voluntariamente en función dos seus gustos e finalidade persoal.

- B5.2. Integrar a lectura expresiva, a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar e recoñecer e interpretar algúns recursos básicos da linguaxe literaria e diferenciar

- LCB5.2.2. Interpreta a linguaxe figurada, en textos literarios.

- CCL
- CAA

	<p>as principais convencións formais dos xéneros.</p>		
	<ul style="list-style-type: none"> • B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua. • B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das palabras e campos semánticos), así coma as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.4.1. Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír un discurso sinxelo nos diferentes tipos de producións. • LCB4.4.2. Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita. • LCB4.4.3. Aplica as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto. • LCB4.4.5. Aplica as normas do uso da til nos textos de elaboración propia. • LCB4.1.1. Coñece e reconece as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras. • LCB4.1.3. Diferenza familias de palabras. • LCB4.2.1. Coñece, reconece e usa sinónimos, antónimos, 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

- B1.4. Facer hipóteses sobre o significado de palabras a partir do seu contexto de uso

polisémicos, homófonos, frases feitas na súa expresión oral e escrita.

- LCB1.4.1. Utiliza o vocabulario axeitado a súa idade para expresarse con progresiva precisión nos diferentes contextos de comunicación.
- LCB1.4.2. Diferencia polo contexto o significado de correspondencias fonema-grafía idénticas.

- CCL

4.CUESTIÓN DE ENERGÍA

- *En cuestión de energía, eres tú quien decide* (La voz de la escuela 17/10/12. Adaptado)
- Palabras homónimas: homófonas y homógrafas
- La comparación y la metáfora
- Los determinantes. El artículo y los posesivos
- Los signos de puntuación (el punto, los dos puntos y los puntos suspensivos)
- En sociedad EO: Acordamos normas. El debate EE: Redactamos instrucciones

- B2.1. Ler, en voz alta e en silencio, diferentes textos, con fluidez e entoación adecuada.
- B2.2. Utilizar as estratexias de control do proceso lector (anticipación do significado, Formulación de hipóteses, uso do dicionario, relectura).
- B2.3. Ler por propia iniciativa e con diferentes finalidades textos de tipoloxía diversa.

- LCB2.1.3. Comprende información global e específica en textos de diferente tipoloxía do ámbito escolar e social.
- LCB2.1.4. Resume textos lidos de diferente tipoloxía e adecuados a súa idade, reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais.
- LCB2.3.2. Le voluntariamente en función dos seus gustos e finalidade persoal.
- LCB2.2.3. Identifica as palabras clave dun texto.
- LCB2.2.4. Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións e esquemas que o acompañan.
- LCB2.3.2. Le voluntariamente en función dos seus gustos e finalidade persoal.

- CCL
- CAA
- CSIEE

	<ul style="list-style-type: none"> • B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.2.1. Coñece, reconece e usa sinónimos, antónimos, polisémicos, homófonos, frases feitas na súa expresión oral e escrita. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.2. Integrar a lectura expresiva, a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar e reconecer e interpretar algúns recursos básicos da linguaxe literaria e diferenciar as principais convencións formais dos xéneros. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB5.2.2. Interpreta a linguaxe figurada, en textos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das palabras e campos semánticos), así coma as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.1.1. Coñece e reconece as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras. • LCB4.4.4. Utiliza os signos de puntuación nas súas producións escritas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

<ul style="list-style-type: none"> • B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, escoita atenta e incorporación ás intervencións dos e das demais. • B1.5. Recoñecer o tema e as ideas principais dos textos orais, e identificar ideas ou valores non explícitos accesibles á súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.1.1. Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos ao grao de formalidade dos contextos nos que produce o seu discurso: debates, exposicións planificadas, conversas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.1.2. Expresa ideas, pensamentos, opinións, sentimentos e emocións con claridade. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.1.3. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita activa, espera de quendas, participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora e normas básicas de cortesía. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.5.1. Comprende a de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social, identifica o tema e selecciona as ideas principais 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.5.2. Recoñece a tipoloxía de textos orais atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos). 	<ul style="list-style-type: none"> • CAA

5. ÉRASE UNA VEZ...

- *Las medias de los flamencos* (Cuentos de la selva. Horacio Quiroga. Adaptación)
- Onomatopeyas
- Los textos narrativos I: los elementos de la narración
- Determinantes indefinidos, demostrativos y numerales
- Los signos de puntuación II (la coma y el punto y coma)
- Taller de escritores: Un cuento

- B2.1. Ler, en voz alta e en silencio, diferentes textos, con fluidez e entoación adecuada.
- B2.2. Utilizar as estratexias de control do proceso lector (anticipación do significado, Formulación de hipóteses, uso do dicionario, relectura).
- B2.3. Ler por propia iniciativa e con diferentes finalidades textos de tipoloxía diversa.

- B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información e consideralos como un medio de aprendizaxe e enriquecemento persoal.

- LCB2.1.3. Comprende información global e específica en textos de diferente tipoloxía do ámbito escolar e social.
- LCB2.1.4. Resume textos lidos de diferente tipoloxía e adecuados a súa idade, reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais.
- LCB2.3.2. Le voluntariamente en función dos seus gustos e finalidade persoal.
- LCB2.2.3. Identifica as palabras clave dun texto.
- LCB2.2.4. Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións e esquemas que o acompañan.

- LCB5.1.1. Valora e recoñece as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.

- CCL

- CCL
- CCEC

	<ul style="list-style-type: none"> • B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario formación e significado das palabras e campos semánticos), así coma as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.1.1. Coñece e recoñece as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.4.4. Utiliza os signos de puntuación nas súas producións escritas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.7. Producir textos orais breves e sinxelos adecuados ao nivel dos xéneros máis habituais imitando modelos: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos). 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.7.1. Elabora comprensiblemente textos oraisdo ámbito escolar e social e de diferente tipoloxía, seguindo unha secuencia lineal, adecuados ao nivel e imitando modelos • LCB1.7.1. Organiza e planifica o discurso axeitándose aos diferentes modos discursivos(narrar, expoñer, describir, informarse, dialogar) 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE

6. FANTASÍA Y REALIDAD

- *Los dos espantosos ejércitos* (El Quijote contado a los niños. Rosa Navarro Durán. Edebé)
- Frases hechas y refranes
- Los textos narrativos II: la estructura de la narración
- Los pronombres
- Los signos de puntuación III (El guion y la raya)
- Describimos lo que vemos. Descripción de una persona. Descripción de un lugar.

- B2.1. Ler, en voz alta e en silencio, diferentes textos, con fluidez e entoación adecuada.
- B2.2. Utilizar as estratexias de control do proceso lector (anticipación do significado, ormulación de hipóteses, uso do dicionario, relectura).
- B2.3. Ler por propia iniciativa e con diferentes finalidades textos de tipoloxía diversa.

- LCB2.1.3. Comprende información global e específica en textos de diferente tipoloxía do ámbito escolar e social.
- LCB2.1.4. Resume textos lidos de diferente tipoloxía e adecuados a súa idade, reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais.
- LCB2.3.2. Le voluntariamente en función dos seus gustos e finalidade persoal.
- LCB2.2.3. Identifica as palabras clave dun texto.
- LCB2.2.4. Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións e esquemas que o acompañan.
- LCB2.4.3. Identifica o argumento de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora, xénero.

- CCL

- B3.1. Producir textos segundo un modelo con diferentes intencións comunicativas, con coherencia, aplicando as regras ortográficas e coidando a caligrafía, a orde e a presentación.

- LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá e do ámbito social e escolar, atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos): diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, contos, folletos informativos e literarios, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, regulamentos, receitas, instrucións, normas...

- LCB3.1.2. Escribe textos organizando as ideas con cohesión básica e respectando as normas gramaticais e ortográficas.

- LCB3.1.3. Escribe, de forma creativa, diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero.

- CCL
- CD
- CAA

	<ul style="list-style-type: none"> • B3.3. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura, utilizando esquemas e mapas conceptuais, aplicando estratexias de tratamento da información, redactando os seus textos con claridade, precisión e corrección e avaliando, coa axuda de guías, as producións propias e alleas. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.3.1. Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel nos seus textos escritos. • LCB3.3.2. Reproduce textos ditados, logo de identificar o sentido global e a información específica neles. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das palabras e campos semánticos), así coma as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz. • B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.1.1. Coñece e reconece as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras. • LCB4.2.1. Coñece, reconece e usa sinónimos, antónimos, polisémicos, homófonos, frases feitas na súa expresión oral e escrita. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.3. Coñecer e valorar 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB5.3.2. Utiliza 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

	<p>os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns, adiviñas.</p>	<p>comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.4. Producir a partir de modelos dados textos literarios en prosa ou en verso, con sentido estético e creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións, e fragmentos teatrais. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB5.4.1. Crea sinxelos textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE • CCEC

7.PERSONAS EXTRAORDINARIAS

- *Matilde* (Roahl Dahl)
- Las palabras compuestas
- Mitos, leyendas y fábulas
- El adjetivo y sus clases. Los grados del adjetivo
- La *g* y la *j*
- Nos sabemos mover. Indicaciones para llegar a un lugar

- B2.2. Utilizar as estratexias de control do proceso lector (anticipación do significado, formulación de hipóteses, uso do dicionario, relectura).
- B2.3. Ler por propia iniciativa e con diferentes finalidades textos de tipoloxía diversa.

- LCB2.2.1. Utiliza o título e as ilustracións para activar coñecementos previos sobre o tema, axudándose deles para acceder máis doadamente ao contido dun texto.
- LCB2.2.3. Identifica as palabras clave dun texto.
- LCB2.2.4. Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións e esquemas que o acompañan.
- LCB2.2.5. Relaciona a información contida nos gráficos e ilustracións e a relaciona coa información que aparece no texto.
- LCB2.2.6. Interpreta mapas conceptuais sinxelos.
- LCB2.3.1. Programa de xeito autónomo un tempo semanal para ler diferentes textos.

- CCL
- CAA
- CMCT
- CSIEE

	<ul style="list-style-type: none"> • B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.2.1. Coñece, reconece e usa sinónimos, antónimos, polisémicos, homófonos, frases feitas na súa expresión oral e escrita. • LCB4.2.2. Recoñece palabras compostas, prefixos e sufixos e crea palabras derivadas. • LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información e consideralos como un medio de aprendizaxe e enriquecemento persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB5.1.1. Valora e reconece as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns, adiviñas. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB5.3.2. Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC

	<ul style="list-style-type: none"> • B5.5. Participar con interese en dramatizacións de textos literarios adaptados á idade ou de produción propia. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB5.5.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade ou de produción propia. • LCB5.5.2. Memoriza e reproduce textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> • B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das palabras e campos semánticos), así coma as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.1.1. Coñece e reconece as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.3. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura, utilizando esquemas e mapas conceptuais, aplicando estratexias de tratamento da información, redactando os seus textos con claridade, precisión e corrección e 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.3.1. Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel nos seus textos escritos. • LCB3.3.2. Reproduce textos ditados, logo de identificar o sentido global e a información específica neles. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

avaliando, coa axuda de guías, as producións propias e alleas.

- B1.3. Expresarse de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións con vocabulario axeitado e estrutura coherente.

- LCB1.3.2. Participa activamente e con coherencia na secuencia das súas ideas en diversas situacións de comunicación:
  - diálogos
  - exposicións orais seguindo modelos e guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e comunicación.

- CCL
- CD
- CAA
- CSC
- CSIEE

8. A OTRO CON ESE CUENTO

<ul style="list-style-type: none"> • <i>El elefante</i>, (Slawomir Mrozek) Adaptado. • Las palabras derivadas • Cuentos populares y novelas • El verbo • La <i>r</i> y la <i>rr</i> • Oficio de periodistas. Una noticia. La entrevista 	<ul style="list-style-type: none"> • B2.1. Ler, en voz alta e en silencio, diferentes textos, con fluidez e entoación adecuada. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.1.1. Le en voz alta diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.4. Facer hipóteses sobre o significado de palabras a partir do seu contexto de uso 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.4.1. Utiliza o vocabulario axeitado a súa idade para expresarse con progresiva precisión nos diferentes contextos de comunicación. • LCB1.4.2. Diferencia polo contexto o significado de correspondencias fonema-grafía idénticas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.5. Recoñecer o tema e as ideas principais dos textos orais, e identificar ideas ou valores non explícitos accesibles á súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.5.1. Comprende a de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social, identifica o tema e selecciona as ideas principais 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.5.2. Recoñece a tipoloxía de textos orais atendendo á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

	(informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	
<ul style="list-style-type: none"> B1.7. Producir textos orais breves e sinxelos adecuados ao nivel dos xéneros máis habituais imitando modelos: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos). 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.7.1. Elabora comprensiblemente textos orais do ámbito escolar e social e de diferente tipoloxía, seguindo unha secuencia lineal, adecuados ao nivel e imitando modelos LCB1.7.1. Organiza e planifica o discurso axeitándose aos diferentes modos discursivos (narrar, expoñer, describir, informarse, dialogar) 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B1.8. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar, recoller datos, preguntar e repreguntar, participar nas enquisas e entrevistas e expresar oralmente con claridade o propio xuízo persoal, de acordo á súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.8.2. Participa en enquisas e entrevistas, asegurándose mediante preguntas adecuadas, da comprensión propia e por parte da persoa interlocutora. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B1.9. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias de outras persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.9.1. Resume entrevistas, noticias e debates infantís... procedentes da radio, televisión e da internet. LCB1.9.2. Transforma en noticias feitos cotiás próximos á súa 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSC

		<p>realidade, imitando modelos.</p> <ul style="list-style-type: none"> LCB1.9.3. Realiza entrevistas e reportaxes sobre temas de interese, seguindo modelos. 	
	<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das palabras e campos semánticos), así coma as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.1.1. Coñece e recoñece as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das palabras e campos semánticos), así coma as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.1.1. Coñece e recoñece as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

- B2.6. Identificar a estrutura organizativa de diferentes textos lidos, centrándose na interpretación

- LB2.6.1. Identifica a intención comunicativa de textos xornalísticos e publicitarios. Diferenza entre información e publicidade.
- LCB2.6.2. Interpreta a linguaxe figurada, en textos publicitarios.

- CCL
- CAA
- CSC

9. MOMENTOS INOLVIDABLES

- *Tres momentos* (tres poesías: Guillén, G. Diego, Lorca)
- Aumentativos y diminutivos
- La lírica. Poesía. El ritmo y la rima. Métrica
- Las formas verbales. Las

- B3.1. Producir textos segundo un modelo con diferentes intencións comunicativas, con coherencia, aplicando as regras ortográficas e coidando a caligrafía, a orde e a presentación.

- LCB3.1.3. Escribe, de forma creativa, diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero.
- LCB3.1.2. Escribe textos organizando as ideas con cohesión básica e respectando as normas gramaticais e ortográficas.

- CCL
- CCA
- CSIEE

<p>conjugaciones</p> <ul style="list-style-type: none"> • La <i>v</i> y la <i>b</i> • Taller de escritura. Recital de poesía. 	<ul style="list-style-type: none"> • B3.3. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura, utilizando esquemas e mapas conceptuais, aplicando estratexias de tratamento da información, redactando os seus textos con claridade, precisión e corrección e avaliando, coa axuda de guías, as producións propias e alleas. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.3.1. Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel nos seus textos escritos. • LCB3.3.4. Redacta o texto e revísao para melloralo, utilizando borradores que amosan: a xeración e selección de ideas, a revisión ortográfica e da secuencia coherente do escrito. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.8. Escribir os textos establecidos no plan de escritura. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.8.1. Produce os textos establecidos no plan de escritura axeitados á súa idade e nivel. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das palabras e campos semánticos), así coma as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.1.1. Coñece e recoñece as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B4.2. Desenvolver as 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.2.2. Recoñece palabras 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

	<p>destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.</p>	<p>compostas, prefixos e sufixos e crea palabras derivadas.</p> <ul style="list-style-type: none"> • LCB4.2.4. Utiliza diversos conectores básicos entre oracións nos textos orais e escritos. 	
	<ul style="list-style-type: none"> • B4.3. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.3.3. Utiliza as normas ortográficas axeitadas ao nivel e aplícaas nas súas producións escritas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.4.1. Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír un discurso sinxelo nos diferentes tipos de producións. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información e consideralos como un medio de aprendizaxe e enriquecemento persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB5.1.1. Valora e recoñece as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.2. Integrar a lectura expresiva, a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar e recoñecer e interpretar 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB5.2.2. Interpreta a linguaxe figurada, en textos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

	algúns recursos básicos da linguaxe literaria diferenciar as principais convencións formais dos xéneros.		
	<ul style="list-style-type: none"> B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns, adiviñas. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.3.2. Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B5.5. Participar con interese en dramatizacións de textos literarios adaptados á idade ou de produción propia. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.5.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade ou de produción propia. LCB5.5.2. Memoriza e reproduce textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns, adiviñas. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.3.1. Distingue algúns recursos retóricos e métricos básicos propios dos poemas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC

10. ECOS DE OTRAS ÉPOCAS

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Romance del infante Arnaldos. Canciones populares</i> • Gentilicios • El romance y otras poesías populares 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.9. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias de outras persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.9.1. Resume entrevistas, noticias e debates infantís...procedentes da radio, televisión e da internet. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CSC
<ul style="list-style-type: none"> • El adverbio. Las preposiciones. Las conjunciones 	<ul style="list-style-type: none"> • B2.1. Ler, en voz alta e en silencio, diferentes textos, con fluidez e entoación adecuada. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.1.3. Comprende información global e específica en textos de diferente tipoloxía do ámbito escolar e social. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • La <i>h</i> • Nuestra campaña como publicistas. Un anuncio 	<ul style="list-style-type: none"> • B2.4. Utilizar diferentes fontes e soportes para seleccionar e recoller información, ampliar coñecementos e aplicarlos en traballos persoais. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.4.1. Consulta na biblioteca diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter información para realizar traballos individuais ou en grupo. • LCB2.4.2. Localiza na biblioteca de aula e centro lecturas axeitadas ao seu gusto persoal e intereses, aplicando as normas básicas de funcionamento da mesma. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.6. Identificar a estrutura organizativa de diferentes textos lidos, centrándose na interpretación 	<ul style="list-style-type: none"> • LB2.6.1. Identifica a intención comunicativa de textos xornalísticos e publicitarios. Diferenza entre 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

	da súa intención e significado.	información e publicidade.	
	<ul style="list-style-type: none"> B2.7. Utilizar as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.7.1. Utiliza as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Producir textos segundo un modelo con diferentes intencións comunicativas, con coherencia, aplicando as regras ortográficas e coidando a caligrafía, a orde e a presentación. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá e do ámbito social e escolar, atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos): diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, contos, folletos informativos e literarios, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, regulamentos, receitas, instrucións, normas... LCB3.1.2. Escribe textos organizando as ideas con cohesión básica e respectando as normas gramaticais e ortográficas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B3.3. Aplicar todas as fases do proceso de escritura 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.3.1. Aplica correctamente os signos de 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

	<p>na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura, utilizando esquemas e mapas conceptuais, aplicando estratexias de tratamento da información, redactando os seus textos con claridade, precisión e corrección e avaliando, coa axuda de guías, as producións propias e alleas.</p>	<p>puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel nos seus textos escritos.</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.5. Elaborar proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas do área. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.5.2. Elabora con creatividade textos do seu interese: contos, anuncios, rimas, cancións, cómics, carteis...facendo ilustracións e buscando imaxes dixitais para facilita a súa comprensión ou mellorar a súa presentación. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.6. Favorecer a través da linguaxe a formación dun pensamento crítico que impida discriminacións e prexuízos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.6.1. Expresa, por escrito, utilizando de xeito habitual, unha linguaxe non sexista e respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.1.1. Coñece e recoñece as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

	gramaticais), o vocabulario (formación e significado das palabras e campos semánticos), así coma as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.	características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras.	
	<ul style="list-style-type: none"> B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información e consideralos como un medio de aprendizaxe e enriquecemento persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.1.1. Valora e reconece as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns, adiviñas. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.3.1. Distingue algúns recursos retóricos e métricos básicos propios dos poemas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC

11. ¡ARRIBA EL TELÓN!

<ul style="list-style-type: none"> ¡Al ladrón! (El avaro, Molière. Adaptación) 	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Facer hipóteses sobre o significado de palabras a partir do seu 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.4.1. Utiliza o vocabulario axeitado a súa idade para expresarse con progresiva precisión 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
---	---	---	---

<ul style="list-style-type: none"> • Los extranjerismos • El teatro I:la escena • Grupo nominal y grupo verbal • La c y la cc • Quejas y sugerencias. Cartas al director 	<p>contexto de uso.</p>	<p>nos diferentes contextos de comunicación.</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.6. Memorizar e reproducir textos axeitados á súa idade, seus gustos e intereses, utilizando con creatividade as distintas estratexias de comunicación oral 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.6.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios e propios, axeitados aos seus gustos e intereses. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.9. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias de outras persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.9.1. Resume entrevistas, noticias e debates infantís...procedentes da radio, televisión e da internet. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.1. Ler, en voz alta e en silencio, diferentes textos, con fluidez e entoación adecuada. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.1.1. Le en voz alta diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada. • LCB2.1.4. Resume textos lidos de diferente tipoloxía e adecuados a súa idade, reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.6. Identificar a estrutura organizativa de diferentes textos lidos, 	<ul style="list-style-type: none"> • LB2.6.1. Identifica a intención comunicativa de textos xornalísticos e publicitarios. Diferenza entre 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC

	centrándose na interpretación da súa intención e significado.	información e publicidade.	
	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Producir textos segundo un modelo con diferentes intencións comunicativas, con coherencia, aplicando as regras ortográficas e coidando a caligrafía, a orde e a presentación. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá e do ámbito social e escolar, atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos): diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, contos, folletos informativos e literarios, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, regulamentos, receitas, instrucións, normas... 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Valorar a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.2.1. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B3.3. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura, utilizando esquemas e mapas 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.3.1. Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel nos seus textos escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

	<p>conceptuais, aplicando estratexias de tratamento da información, redactando os seus textos con claridade, precisión e corrección e avaliando, coa axuda de guías, as producións propias e alleas.</p>		
	<ul style="list-style-type: none"> • B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das palabras e campos semánticos), así coma as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.1.1. Coñece e recoñece as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.2.2. Recoñece palabras compostas, prefixos e sufixos e crea palabras derivadas. • LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B4.3. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.3.3. Utiliza as normas ortográficas axeitadas ao nivel e aplícaas nas súas producións escritas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

	<ul style="list-style-type: none"> • B5.2. Integrar a lectura expresiva, a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar e recoñecer e interpretar algúns recursos básicos da linguaxe literaria e diferenciar as principais convencións formais dos xéneros. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB5.2.1. Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. • LCB5.2.2. Interpreta a linguaxe figurada, en textos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns, adiviñas. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB5.3.2. Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.4. Producir a partir de modelos dados textos literarios en prosa ou en verso, con sentido estético e creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións, e fragmentos teatrais. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB5.4.1. Crea sinxelos textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE • CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.5. Participar con interese en dramatizacións de textos literarios adaptados á idade ou de produción propia. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB5.5.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade ou de produción propia. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC • CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.6. Participar con 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB5.6.1. Realiza 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

	interese en dramatizacións de textos literarios adaptados á idade.	dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade.	<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CCEC
--	--	---	---

12. REÍRSE DE UNO MISMO

<ul style="list-style-type: none"> • <i>La tierra de Jauja</i> (Pasos. Lope de Rueda. Adaptación) • Los extranjerismos • El teatro II: las acotaciones • El enunciado. La oración. El texto. • La y y la // • Opinamos y aconsejamos. La reseña 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.3. Expresarse de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións con vocabulario axeitado e estrutura coherente. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.3.2. Participa activamente e con coherencia na secuencia das súas ideas en diversas situacións de comunicación: <ul style="list-style-type: none"> • diálogos • exposicións orais seguindo modelos e guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CSC • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.4. Facer hipóteses sobre o significado de palabras a partir do seu contexto de uso 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.4.2. Diferencia polo contexto o significado de correspondencias fonema-grafía idénticas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.8. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar, recoller datos, preguntar e repreguntar, participar nas enquisas e entrevistas e expresar 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.8.3. Participa en debates explicando as súas opinións e ideas, emitindo xuízos persoais fundamentados sobre os temas e coa profundidade propia da súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC • CSIEE

	<p>oralmente con claridade o propio xuízo persoal, de acordo á súa idade.</p>		
	<ul style="list-style-type: none"> B1.9. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias de outras persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.9.1. Resume entrevistas, noticias e debates infantís... procedentes da radio, televisión e da internet. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Producir textos segundo un modelo con diferentes intencións comunicativas, con coherencia, aplicando as regras ortográficas e coidando a caligrafía, a orde e a presentación. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá e do ámbito social e escolar, atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos): diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, contos, folletos informativos e literarios, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, regulamentos, receitas, instrucións, normas... 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B3.6. Favorecer a través da linguaxe a formación dun pensamento crítico que impida discriminacións e prexuízos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.6.1. Expresa, por escrito, utilizando de xeito habitual, unha linguaxe non sexista e respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC

	<ul style="list-style-type: none"> • B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das palabras e campos semánticos), así coma as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.1.1. Coñece e reconece as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.2.1. Coñece, reconece e usa sinónimos, antónimos, polisémicos, homófonos, frases feitas na súa expresión oral e escrita. • LCB4.2.2. Recoñece palabras compostas, prefixos e sufixos e crea palabras derivadas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.4.1. Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír un discurso sinxelo nos diferentes tipos de producións. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información e consideralos 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB5.1.1. Valora e reconece as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC

	<p>como un medio de aprendizaxe e enriquecemento persoal.</p>		
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.2. Integrar a lectura expresiva, a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar e recoñecer e interpretar algúns recursos básicos da linguaxe literaria e diferenciar as principais convencións formais dos xéneros. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB5.2.2. Interpreta a linguaxe figurada, en textos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns, adiviñas. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB5.3.1. Distingue algúns recursos retóricos e métricos básicos propios dos poemas. • LCB5.3.2. Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.5. Participar con interese en dramatizacións de textos literarios adaptados á idade ou de produción propia. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB5.5.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade ou de produción propia. • LCB5.5.2. Memoriza e reproduce textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC • CCEC

- B5.6. Participar con interese en dramatizacións de textos literarios adaptados á idade.

- LCB5.6.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade.

- CCL
- CAA
- CCE

LINGUA GALEGA

Durante as primeiras semanas da primeira avaliación deste curso escolar farase un repaso do currículo do ano anterior priorizando os contidos da terceira avaliación

INFORMACIÓN E PUBLICIDADE:

No caso de que fora necesario suspender as clases presenciais, as principais canles de contacto co alumnado e as familias serán:

- Correo electrónico.
- Plataforma Edixgal.
- Aula virtual.
- Comunicación estreita a través do titor/a.
- Plataforma Falemos
- Plataforma webex

Na Páxina web do centro atoparase toda a información de interese.

LINGUA GALEGA

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
1. CANTO ME ALEGRO DE VERTE!			
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Desde unha estrela distante</i>, Agustín Fernández Paz. Xerais, 2013.	<ul style="list-style-type: none"> • B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis)	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CSC

e iniciar a realización de inferencias para determinar intencións e dúbidas bastante evidentes.

- LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo e expositivo).

- CCL

- LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto.

- CCL
- CAA
- CSIEE

- LGB2.1.4. Interpreta, personificacións, hipérboles, ironías e dúbidas en textos.

- CCL
- CAA
- CSIEE

- LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e reconece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas).

- CCL

- LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferenza, de maneira xeral, información, opinión e publicidade de carácter bastante evidente.

- CCL
- CAA

- LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.

- CCL
- CAA
- CSIEE

- LGB2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento.

- CCL
- CAA
- CSIEE

	<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo, e esquematizar e resumir o seu contido. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Utilizar certas estratexias para mellorar a lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.1. Descodifica con precisión e rapidez as palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.2. Le textos en voz alta con fluidez e precisión. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.3. Le textos en voz 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

	de voz, ritmo e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta (ler para que alguén goce escoitando, ler para dar a coñecer un texto descoñecido, ler para compartir información que se acaba de localizar) facendo participar a audiencia da súa interpretación.	alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados.	
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.4. Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información... 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.5. Fai lecturas dramatizadas de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B2.10. Amosar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.10.1. Aмосa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B2.11. Amosar certa autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.11.1. Selecciona persoalmente as lecturas que desexa realizar e é quen de xustificalas en función dos seus gustos e necesidades. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.11.2. Expresa, de maneira sinxela, opinións e valoracións sobre as lecturas feitas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B2.12. Analizar textos sinxelos escritos en diferentes variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.12.1. Identifica, de maneira global, as diferenzas lingüísticas, bastante evidentes, das variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC

		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.12.2. Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
<ul style="list-style-type: none"> O dicionario. O alfabeto, letras e palabras. A entrada ou lema, acepcións e significados. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.5.3. Utiliza dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CD CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB4.7.1. Usa axeitadamente o dicionario en papel ou dixital para buscar calquera palabra, seleccionando a acepción precisa segundo cada contexto e como consulta ortográfica. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CD
<ul style="list-style-type: none"> Os primeiros textos literarios en lingua galega. Texto literario e non literario. Tipos de texto. 	<ul style="list-style-type: none"> B5.1 Escoitar, memorizar, reproducir e valorar textos procedentes da literatura popular galega e da literatura galega en xeral. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB5.1.1. Escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (refráns, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, ditos, cantigas) e da literatura galega en xeral. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB5.1.2. Valora os textos da literatura oral galega como fonte de coñecemento da nosa cultura e 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC

		como recurso de gozo persoal.	
<ul style="list-style-type: none"> A comunicación. A linguaxe e as linguas. A comunicación verbal e non verbal. Linguaxe, lingua e idioma. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.9. Reforzar a eficacia comunicativa das súas mensaxes orais, coa utilización de elementos propios da linguaxe non verbal. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.9.1. Utiliza a expresividade corporal: miradas e postura corporal para reforzar o sentido das súas producións orais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC CSC CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B4.8. Coñecer, de xeito xeral, as características relevantes da lingua galega e identificar e valorar esta lingua dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.8.1. Coñece, de xeito xeral, as características máis relevantes (históricas, socioculturais...) da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B4.9. Establecer relacións elementais entre as diversas linguas que utiliza ou está a aprender o alumnado. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.8.2. Identifica e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB4.9.1. Recoñece, de forma xeral, e evita as interferencias entre as linguas que está a aprender. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
<ul style="list-style-type: none"> A sílaba. Sílabas átonas e tónicas. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.9.2 Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas, ortográficas e léxicas entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender, como punto de apoio para a súa aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.1.3. Diferencia as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, funcionalmente, como apoio á 	

	comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.	tónica das átonas.	
<ul style="list-style-type: none"> • EO. Presentarse e presentar os demais. • EE. Facer unha ficha dun libro. 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.1. Comprender textos orais sinxelos procedentes da radio, da televisión ou da internet, identificando os aspectos xerais máis relevantes así como as intencións, valores e opinións explícitos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.1.1. Comprende as ideas principais dun texto oral sinxelo, procedentes da radio, da televisión ou de internet, identifica o tema e elabora un resumo. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral sinxelo, distinguindo, de maneira xeral, información de opinión. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.2.1. Accede a documentos audiovisuais e dixitais, para obter, seleccionar e clasificar, con certa autonomía, a información relevante e necesaria para realizar traballos ou completar información, valorando os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.2.2. Elabora textos orais sinxelos imitando modelos de calquera medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.3. Interpretar correctamente a retranca, a 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.3.1. Interpreta en producións orais a retranca, a ironía 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

	ironía e os dobres sentidos, en situacións de comunicación nas que estes resulten bastante evidentes.	e os dobres sentidos.	
	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae, de xeito global, as ideas máis destacadas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.5. Identifica o grao de formalidade da situación de comunicación e axusta a este a súa produción. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, respectando as opinións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.5.1. Atende as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.3. Emprega unha 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

		postura e xestualidade adaptada ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.6.5. Participa na conversa formulando e contestando preguntas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.7.2. Elabora un discurso oral cohesivo, utilizando nexos básicos adecuados. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.7.3. Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.7.4. Amosa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.11. Interesarse por 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.11.1. Interésase por 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

	amosar unha pronuncia e entoación adecuadas.	expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.	<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CCEC • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.12. Usar, de maneira xeral, unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.12.1. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.12.2. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.13. Recoñecer, de maneira global, e valorar as diferenzas dialectais orais da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.13.1. Recoñece textos orais sinxelos pertencentes a diferentes variedades dialectais moi evidentes da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.13.2. Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.14. Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso oral. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.14.1. Identifica a lingua galega oral con calquera contexto profesional: sanidade, educación, medios de comunicación... 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.14.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC • CSC
<ul style="list-style-type: none"> • B3.1. Usar, de maneira xeral, as estratexias de 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSIEE 	

	planificación, textualización e revisión do texto.	comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas ou guións.	<ul style="list-style-type: none"> CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura definida, con coherencia e cohesionando, de maneira xeral, os enunciados. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.3. Utiliza os signos de puntuación (punto, coma, punto e coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa, habitualmente, unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.5. Escribe e presenta textos propios elaborando borradores. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Crear textos sinxelos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.3. Crea diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos) seguindo un guión 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA

	opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación.	establecido e adaptando a linguaxe ás características de cada xénero.	
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.4. Escribe textos coherentes e empregando algúns elementos básicos de cohesión, usando o rexistro adecuado. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.5. Resume o contido de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.7.1. Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, separación entre parágrafos, interliñado... en calquera soporte. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC

2. E TI COMO ES?

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Misterio resolto</i>, Concha Blanco. Everest Galicia, 2012. 	<ul style="list-style-type: none"> • B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e iniciar a realización de inferencias para determinar intencións e dobres sentidos bastante evidentes. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo e expositivo). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.4. Interpreta, personificacións, hipérboles, ironías e dobres sentidos en textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferencia, de maneira xeral, información, opinión e publicidade de carácter bastante evidente. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo, e esquematizar e resumir o seu contido. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Utilizar certas estratexias para mellorar a lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE CAA

		aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas.	
<ul style="list-style-type: none"> • B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz, ritmo e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta (ler para que alguén goce escoitando, ler para dar a coñecer un texto descoñecido, ler para compartir información que se acaba de localizar) facendo participar a audiencia da súa interpretación. 		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.7.1. Descodifica con precisión e rapidez as palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.7.2. Le textos en voz alta con fluidez e precisión. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.7.4. Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información... 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.7.5. Fai lecturas dramatizadas de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
<ul style="list-style-type: none"> • B2.10. Amosar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.10.1. Aмосa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC • CCEC
<ul style="list-style-type: none"> • B2.11. Amosar certa autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias. 		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.11.1. Selecciona persoalmente as lecturas que desexa realizar e é quen de xustificalas en función dos seus gustos e necesidades. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.11.2. Expresa, de 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

		maneira sinxela, opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CAA • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.12. Analizar textos sinxelos escritos en diferentes variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.12.1. Identifica, de maneira global, as diferenzas lingüísticas, bastante evidentes, das variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.12.2. Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
<ul style="list-style-type: none"> • Sinónimos e antónimos. 	<ul style="list-style-type: none"> • B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB4.7.3. Recoñece e usa sinónimos, antónimos, homónimos, palabras polisémicas de uso frecuente, frases feitas, siglas e abreviaturas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • A literatura medieval. A poesía I. Que é unha estrofa, un poema e un verso. 	<ul style="list-style-type: none"> • B5.3. Identificar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas recorrentes. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB5.3.1. Identifica as características principais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB5.3.2. Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB5.3.4. Identifica os temas recorrentes na literatura. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.4. Recrear e 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB5.4.1. Recrea e compón 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

	<p>compoñer poemas e relatos sinxelos a partir de modelos dados.</p>	<p>poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo e lembranzas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CSC
<ul style="list-style-type: none"> • A frase. Tipos de frases. Enunciado, frase e oración. 	<ul style="list-style-type: none"> • B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB4.1.4. Identifica e clasifica os diferentes tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo, imperativo. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • Acentuación de graves, agudas e esdrúxulas. 	<ul style="list-style-type: none"> • B4.2. Coñecer e aplicar, de forma xeral, as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB4.2.1. Aplica xeralmente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
<ul style="list-style-type: none"> • EO. Explicar sentimentos. • EE. Describir persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.1. Comprender textos orais sinxelos procedentes da radio, da televisión ou da internet, identificando os aspectos xerais máis relevantes así como as intencións, valores e opinións explícitos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.1.1. Comprende as ideas principais dun texto oral sinxelo, procedentes da radio, da televisión ou de internet, identifica o tema e elabora un resumo. • LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral sinxelo, distinguindo, de maneira xeral, información de opinión. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCL • CSC

	<ul style="list-style-type: none"> B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.2.1. Accede a documentos audiovisuais e dixitais, para obter, seleccionar e clasificar, con certa autonomía, a información relevante e necesaria para realizar traballos ou completar información, valorando os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.2.2. Elabora textos orais sinxelos imitando modelos de calquera medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Interpretar correctamente a retranca, a ironía e os dobres sentidos, en situacións de comunicación nas que estes resulten bastante evidentes. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.3.1. Interpreta en producións orais a retranca, a ironía e os dobres sentidos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae, de xeito global, as ideas máis destacadas.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.3. Iníciase na elaboración de pequenas exposicións orais na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o 		<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE CAA

		dicionario se é preciso.	
• B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, respectando as opinións dos e das demais.	• LGB1.5.1. Atende as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper.	• CCL • CSC	
	• LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais.	• CCL • CSC	
• B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.	• LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	• CCL • CSC • CAA	
	• LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.	• CCL • CSC • CCEC	
	• LGB1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptada ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión.	• CCL • CSC • CCEC	
	• LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.	• CCL • CSC • CCEC	
	• LGB1.6.5. Participa na conversa formulando e contestando preguntas.	• CCL • CSC • CCEC	

			<ul style="list-style-type: none"> CAA
<ul style="list-style-type: none"> B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade. 		<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.2. Elaboro un discurso oral cohesivo, utilizando nexos básicos adecuados. 		<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.3. Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto. 		<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.4. Aмосa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega. 		<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
<ul style="list-style-type: none"> B1.11. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.11.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo. 		<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCEC CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B1.12. Usar, de maneira xeral, unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.12.1. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe non sexista. 		<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.12.2. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe respectuosa coas diferenzas. 		<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
<ul style="list-style-type: none"> B1.13. Recoñecer, de 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.13.1. Recoñece textos 		<ul style="list-style-type: none"> CCL

	maneira global, e valorar as diferenzas dialectais orais da lingua galega.	orais sinxelos pertencentes a diferentes variedades dialectais moi evidentes da lingua galega.	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.13.2. Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.14. Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso oral. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.14.1. Identifica a lingua galega oral con calquera contexto profesional: sanidade, educación, medios de comunicación... 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.14.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.1. Usar, de maneira xeral, as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas ou guións. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSIEE • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura definida, con coherencia e cohesionando, de maneira xeral, os enunciados. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.1.3. Utiliza os signos de puntuación (punto, coma, punto e coma, dous puntos, puntos 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

		suspensivos, signos de exclamación e interrogación).	
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa, habitualmente, unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.5. Escribe e presenta textos propios elaborando borradores. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Crear textos sinxelos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.3. Crea diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos) seguindo un guión establecido e adaptando a linguaxe ás características de cada xénero. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.4. Escribe textos coherentes e empregando algúns elementos básicos de cohesión, usando o rexistro adecuado. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.5. Resume o contido de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CAA

	<ul style="list-style-type: none"> • B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.3.1. Elabora textos escritos propios do ámbito académico (cuestionarios, resumos, descrições, explicacións...) para obter, organizar e comunicar información. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.7.1. Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, separación entre parágrafos, interliñado... en calquera soporte. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC

3. SOÑEMOS!

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Cando caen as follas</i>, Antonio García Teijeiro. Everest Galicia, 2006. 	<ul style="list-style-type: none"> • B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e iniciar a realización de inferencias para determinar intencións e dobres sentidos bastante evidentes. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo e expositivo). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.4. Interpreta, personificacións, hipérboles, ironías e dobres sentidos en textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferencia, de maneira xeral, información, opinión e publicidade de carácter bastante evidente. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo, e esquematizar e resumir o seu contido. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Utilizar certas estratexias para mellorar a lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE CAA

		aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas.	
<ul style="list-style-type: none"> B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz, ritmo e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta (ler para que alguén goce escoitando, ler para dar a coñecer un texto descoñecido, ler para compartir información que se acaba de localizar) facendo participar a audiencia da súa interpretación. 		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.1. Descodifica con precisión e rapidez as palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.2. Le textos en voz alta con fluidez e precisión. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.4. Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información... 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.5. Fai lecturas dramatizadas de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
<ul style="list-style-type: none"> B2.10. Amosar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.10.1. Aмосa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC CCEC
<ul style="list-style-type: none"> B2.11. Amosar certa autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias. 		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.11.1. Selecciona persoalmente as lecturas que desexa realizar e é quen de xustificalas en función dos seus gustos e necesidades. 	CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.11.2. Expresa, de 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

		maneira sinxela, opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CAA • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.12. Analizar textos sinxelos escritos en diferentes variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.12.1. Identifica, de maneira global, as diferenzas lingüísticas, bastante evidentes, das variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.12.2. Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
<ul style="list-style-type: none"> • Palabras homónimas e homógrafas. 	<ul style="list-style-type: none"> • B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB4.7.3. Recoñece e usa sinónimos, antónimos, homónimos, palabras polisémicas de uso frecuente, frases feitas, siglas e abreviaturas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • Séculos Escuros. Poesía II. Rima asonante e consonante. 	<ul style="list-style-type: none"> • B5.3. Identificar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas recorrentes. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB5.3.1. Identifica as características principais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB5.3.2. Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB5.3.4. Identifica os temas recorrentes na literatura. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.4. Recrear e 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB5.4.1. Recrea e compón 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

	compoñer poemas e relatos sinxelos a partir de modelos dados.	poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo e lembranzas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CSC
<ul style="list-style-type: none"> • A oración. Suxeito e predicado. 	<ul style="list-style-type: none"> • B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB4.1.5. Recoñece as oracións simples, comprende o seu significado, utiliza correctamente a concordancia de xénero e número e identifica o verbo e os seus complementos: o suxeito, así como os complementos do nome. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B4.5. Identificar o papel semántico do suxeito e transformar oracións activas sinxelas en pasivas, e viceversa, para mellorar a comprensión e a produción de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • B4.5.1. Identifica, en oracións sinxelas, o papel semántico do suxeito... 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • B4.5.2. Recoñece se a oración é activa ou pasiva e é quen de facer a transformación dunha noutra. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • Acentuación en hiatos e ditongos. 	<ul style="list-style-type: none"> • B4.2. Coñecer e aplicar, de forma xeral, as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB4.2.1. Aplica xeralmente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
<ul style="list-style-type: none"> • EO. Recitar poesía. • EE. Describir obxectos. 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.1. Comprender textos orais sinxelos procedentes da radio, da televisión ou da internet, identificando os 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.1.1. Comprende as ideas principais dun texto oral sinxelo, procedentes da radio, da televisión ou de internet, identifica o 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

	aspectos xerais máis relevantes así como as intencións, valores e opinións explícitos.	tema e elabora un resumo.	
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral sinxelo, distinguindo, de maneira xeral, información de opinión. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.2.1. Accede a documentos audiovisuais e dixitais, para obter, seleccionar e clasificar, con certa autonomía, a información relevante e necesaria para realizar traballos ou completar información, valorando os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.2.2. Elabora textos orais sinxelos imitando modelos de calquera medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Interpretar correctamente a retranca, a ironía e os dobres sentidos, en situacións de comunicación nas que estes resulten bastante evidentes. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.3.1. Interpreta en producións orais a retranca, a ironía e os dobres sentidos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae, de xeito global, as ideas máis destacadas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA

		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.3. Iníciase na elaboración de pequenas exposicións orais na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, respectando as opinións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.5.1. Atende as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptada ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

		articulación, ritmo, entoación e volume.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.6.5. Participa na conversa formulando e contestando preguntas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados. 		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.7.2. Elabora un discurso oral cohesivo, utilizando nexos básicos adecuados. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.7.3. Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.7.4. Aмосa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.11.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCEC • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.12. Usar, de maneira 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.12.1. Usa, de maneira 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

	xeral, unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	xeral, unha linguaxe non sexista.	• CSC
		• LGB1.12.2. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.	• CCL • CSC
	• B1.13. Recoñecer, de maneira global, e valorar as diferenzas dialectais orais da lingua galega.	• LGB1.13.1. Recoñece textos orais sinxelos pertencentes a diferentes variedades dialectais moi evidentes da lingua galega.	• CCL • CCEC
		• LGB1.13.2. Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora.	• CCL • CSC • CCEC
	• B1.14. Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso oral.	• LGB1.14.1. Identifica a lingua galega oral con calquera contexto profesional: sanidade, educación, medios de comunicación...	• CCL • CCEC
		• LGB1.14.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	• CCL • CCEC • CSC
	• B3.1. Usar, de maneira xeral, as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	• LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas ou guións.	• CCL • CSIEE • CAA
		• LGB3.1.2. Elabora o texto	• CCL

		<p>cunha estrutura definida, con coherencia e cohesionando, de maneira xeral, os enunciados.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.1.3. Utiliza os signos de puntuación (punto, coma, punto e coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa, habitualmente, unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.1.5. Escribe e presenta textos propios elaborando borradores. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.2. Crear textos sinxelos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.2.3. Crea diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos) seguindo un guión establecido e adaptando a linguaxe ás características de cada xénero. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.2.4. Escribe textos coherentes e empregando algúns elementos básicos de cohesión, 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC

		usando o rexistro adecuado.	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.2.5. Resume o contido de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.3.1. Elabora textos escritos propios do ámbito académico (cuestionarios, resumos, descrições, explicacións...) para obter, organizar e comunicar información. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.7.1. Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, separación entre parágrafos, interliñado... en calquera soporte. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC

4. NON ME VEÑAS CON ESE CONTO!

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Contos para nenos que dormen deseguida</i>, Pinto e Chindo. Kalandraka, 2010, 	<ul style="list-style-type: none"> • B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e iniciar a realización de inferencias para determinar intencións e dobres sentidos bastante evidentes. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo e expositivo). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.4. Interpreta, personificacións, hipérboles, ironías e dobres sentidos en textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferencia, de maneira xeral, información, opinión e publicidade de carácter bastante evidente. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo, e esquematizar e resumir o seu contido. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Utilizar certas estratexias para mellorar a lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE CAA

		aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas.	
<ul style="list-style-type: none"> B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz, ritmo e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta (ler para que alguén goce escoitando, ler para dar a coñecer un texto descoñecido, ler para compartir información que se acaba de localizar) facendo participar a audiencia da súa interpretación. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.1. Descodifica con precisión e rapidez as palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.2. Le textos en voz alta con fluidez e precisión. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.4. Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información... 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC 	
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.5. Fai lecturas dramatizadas de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	
<ul style="list-style-type: none"> B2.10. Amosar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.10.1. Aмосa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC CCEC 	
<ul style="list-style-type: none"> B2.11. Amosar certa autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.11.1. Selecciona persoalmente as lecturas que desexa realizar e é quen de xustificalas en función dos seus gustos e necesidades. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.11.2. Expresa, de 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	

		maneira sinxela, opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CAA • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.12. Analizar textos sinxelos escritos en diferentes variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.12.1. Identifica, de maneira global, as diferenzas lingüísticas, bastante evidentes, das variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.12.2. Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
<ul style="list-style-type: none"> • Palabras monosémicas e polisémicas. 	<ul style="list-style-type: none"> • B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB4.7.3. Recoñece e usa sinónimos, antónimos, homónimos, palabras polisémicas de uso frecuente, frases feitas, siglas e abreviaturas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • Os precursores. A narración I. O conto. 	<ul style="list-style-type: none"> • B5.3. Identificar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas recorrentes. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB5.3.1. Identifica as características principais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB5.3.4. Identifica os temas recorrentes na literatura. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.4. Recrear e compoñer poemas e relatos sinxelos a partir de modelos dados. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo e lembranzas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC • CSC

<ul style="list-style-type: none"> O nome ou substantivo. Clases de substantivos. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo e preposición. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> Acentuación diacrítica. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.2. Coñecer e aplicar, de forma xeral, as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.2.1. Aplica xeralmente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
<ul style="list-style-type: none"> EO. Contar un conto. EE. Escribir un correo electrónico. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.1. Comprender textos orais sinxelos procedentes da radio, da televisión ou da internet, identificando os aspectos xerais máis relevantes así como as intencións, valores e opinións explícitos. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.1.1. Comprende as ideas principais dun texto oral sinxelo, procedentes da radio, da televisión ou de internet, identifica o tema e elabora un resumo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral sinxelo, distinguindo, de maneira xeral, información de opinión. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.2.1. Accede a documentos audiovisuais e dixitais, para obter, seleccionar e clasificar, con certa autonomía, a información relevante e necesaria para realizar 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSC

		traballos ou completar información, valorando os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.2.2. Elabora textos orais sinxelos imitando modelos de calquera medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Interpretar correctamente a retranca, a ironía e os dobres sentidos, en situacións de comunicación nas que estes resulten bastante evidentes. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.3.1. Interpreta en producións orais a retranca, a ironía e os dobres sentidos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae, de xeito global, as ideas máis destacadas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.3. Iníciase na elaboración de pequenas exposicións orais na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, respectando as opinións dos e 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.5.1. Atende as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC

	das demais.	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral. 		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptada ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.5. Participa na conversa formulando e contestando preguntas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA

	contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados.	innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.	
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.2. Elabora un discurso oral cohesivo, utilizando nexos básicos adecuados. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.3. Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.4. Amosa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.11. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.11.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCEC CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B1.12. Usar, de maneira xeral, unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.12.1. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.12.2. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.13. Recoñecer, de maneira global, e valorar as diferenzas dialectais orais da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.13.1. Recoñece textos orais sinxelos pertencentes a diferentes variedades dialectais moi evidentes da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.13.2. Valora as 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

		diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCEC
• B1.14. Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso oral.	• LGB1.14.1. Identifica a lingua galega oral con calquera contexto profesional: sanidade, educación, medios de comunicación...		<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
	• LGB1.14.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.		<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC • CSC
• B3.1. Usar, de maneira xeral, as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	• LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas ou guións.		<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSIEE • CAA
	• LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura definida, con coherencia e cohesionando, de maneira xeral, os enunciados.		<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
	• LGB3.1.3. Utiliza os signos de puntuación (punto, coma, punto e coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación).		<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	• LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía,		<ul style="list-style-type: none"> • CCL

		acentuación, léxico, morfosintaxe e usa, habitualmente, unha linguaxe non sexista.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.1.5. Escribe e presenta textos propios elaborando borradores. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.2. Crear textos sinxelos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas, notas e invitacións. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CD
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.2.3. Crea diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos) seguindo un guión establecido e adaptando a linguaxe ás características de cada xénero. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.2.4. Escribe textos coherentes e empregando algúns elementos básicos de cohesión, usando o rexistro adecuado. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.2.5. Resume o contido de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC

		medios de comunicación.	<ul style="list-style-type: none"> CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.7.1. Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, separación entre parágrafos, interliñado... en calquera soporte. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC

5. POLA MAÑÁ CEDO!

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Desaparición, Pereledi.</i> Everest Galicia, 2011. 	<ul style="list-style-type: none"> • B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e iniciar a realización de inferencias para determinar intencións e dobres sentidos bastante evidentes. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo e expositivo). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.4. Interpreta, personificacións, hipérboles, ironías e dobres sentidos en textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferencia, de maneira xeral, información, opinión e publicidade de carácter bastante evidente. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo, e esquematizar e resumir o seu contido. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Utilizar certas estratexias para mellorar a lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE CAA

		aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas.	
<ul style="list-style-type: none"> B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz, ritmo e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta (ler para que alguén goce escoitando, ler para dar a coñecer un texto descoñecido, ler para compartir información que se acaba de localizar) facendo participar a audiencia da súa interpretación. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.1. Descodifica con precisión e rapidez as palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.2. Le textos en voz alta con fluidez e precisión. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.4. Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información... 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC 	
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.5. Fai lecturas dramatizadas de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	
<ul style="list-style-type: none"> B2.10. Amosar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.10.1. Aмосa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC CCEC 	
<ul style="list-style-type: none"> B2.11. Amosar certa autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.11.1. Selecciona persoalmente as lecturas que desexa realizar e é quen de xustificalas en función dos seus gustos e necesidades. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.11.2. Expresa, de 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	

		maneira sinxela, opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CAA • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.12. Analizar textos sinxelos escritos en diferentes variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.12.1. Identifica, de maneira global, as diferenzas lingüísticas, bastante evidentes, das variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.12.2. Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
<ul style="list-style-type: none"> • Palabras primitivas e derivadas. 	<ul style="list-style-type: none"> • B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB4.7.2. Recoñece e crea palabras derivadas (prefixación e sufixación) e compostas, identificando e formando familias de palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • O Rexurdimento. Narración II. Estrutura do conto. 	<ul style="list-style-type: none"> • B5.3. Identificar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas recorrentes. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB5.3.1. Identifica as características principais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB5.3.4. Identifica os temas recorrentes na literatura. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.4. Recrear e compoñer poemas e relatos sinxelos a partir de modelos dados. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo e lembranzas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC • CSC

<ul style="list-style-type: none"> O nome ou substantivo II. Xénero e número. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo e preposición. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> Signos de puntuación. Punto, punto e coma e dous puntos. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.3. Utilizar correctamente as regras de puntuación, así como unha sintaxe adecuada nas producións orais e escritas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.3.1. Emprega con corrección os signos de puntuación, facendo unha valoración dos resultados. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
<ul style="list-style-type: none"> EO. Pedir e dar información. EE. Escribir unha noticia. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.1. Comprender textos orais sinxelos procedentes da radio, da televisión ou da internet, identificando os aspectos xerais máis relevantes así como as intencións, valores e opinións explícitos. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.1.1. Comprende as ideas principais dun texto oral sinxelo, procedentes da radio, da televisión ou de internet, identifica o tema e elabora un resumo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral sinxelo, distinguindo, de maneira xeral, información de opinión. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.2.1. Accede a documentos audiovisuais e dixitais, para obter, seleccionar e clasificar, con certa autonomía, a información relevante e necesaria para realizar traballos ou completar información, valorando os medios de 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSC

		comunicación como instrumento de aprendizaxe.	
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.2.2. Elabora textos orais sinxelos imitando modelos de calquera medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Interpretar correctamente a retranca, a ironía e os dobres sentidos, en situacións de comunicación nas que estes resulten bastante evidentes. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.3.1. Interpreta en producións orais a retranca, a ironía e os dobres sentidos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.1. Participa axeitadamente nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae, de xeito global, as ideas máis destacadas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.5. Identifica o grao de formalidade da situación de comunicación e axusta a este a súa produción. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, respectando as opinións dos e 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.5.1. Atende as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC

	das demais.	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral. 		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptada ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.5. Participa na conversa formulando e contestando preguntas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA

	contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados.	innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.	
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.2. Elabora un discurso oral cohesivo, utilizando nexos básicos adecuados. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.3. Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.4. Amosa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.8. Elaborar textos orais sinxelos propios dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.8.1. Elabora textos sinxelos propios dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSIEE CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.11. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.11.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCEC CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B1.12. Usar, de maneira xeral, unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.12.1. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.12.2. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC

	<ul style="list-style-type: none"> B1.13. Recoñecer, de maneira global, e valorar as diferenzas dialectais orais da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.13.1. Recoñece textos orais sinxelos pertencentes a diferentes variedades dialectais moi evidentes da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.13.2. Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.14. Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso oral. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.14.1. Identifica a lingua galega oral con calquera contexto profesional: sanidade, educación, medios de comunicación... 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.14.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Usar, de maneira xeral, as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas ou guións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura definida, con coherencia e cohesionando, de maneira xeral, os enunciados. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.3. Utiliza os signos de 		<ul style="list-style-type: none"> CCL 	

		puntuación (punto, coma, punto e coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación).	
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa, habitualmente, unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.5. Escribe e presenta textos propios elaborando borradores. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Crear textos sinxelos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.2. Redacta textos xornalísticos (noticias, crónicas, reportaxes, entrevistas) e (anuncios e carteis), imitando modelos publicitarios moi sinxelos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.3. Crea diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos) seguindo un guión establecido e adaptando a linguaxe ás características de cada xénero. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.4. Escribe textos coherentes e empregando algúns 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

		elementos básicos de cohesión, usando o rexistro adecuado.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.2.5. Resume o contido de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.7.1. Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, separación entre parágrafos, interliñado... en calquera soporte. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC

6. UMMMM QUE RICO!

<ul style="list-style-type: none"> • <i>A pastelería de dona</i> Remedios, Agustín Fernández Paz. Rodeira, 2008. 	<ul style="list-style-type: none"> • B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e iniciar a realización de inferencias para determinar intencións e dobres sentidos bastante evidentes. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo e expositivo). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.4. Interpreta, personificacións, hipérboles, ironías e dobres sentidos en textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferencia, de maneira xeral, información, opinión e publicidade de carácter bastante evidente. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo, e esquematizar e resumir o seu contido. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Utilizar certas estratexias para mellorar a lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE CAA

		aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas.	
<ul style="list-style-type: none"> B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz, ritmo e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta (ler para que alguén goce escoitando, ler para dar a coñecer un texto descoñecido, ler para compartir información que se acaba de localizar) facendo participar a audiencia da súa interpretación. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.1. Descodifica con precisión e rapidez as palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.2. Le textos en voz alta con fluidez e precisión. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.4. Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información... 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC 	
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.5. Fai lecturas dramatizadas de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	
<ul style="list-style-type: none"> B2.10. Amosar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.10.1. Aмосa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC CCEC 	
<ul style="list-style-type: none"> B2.11. Amosar certa autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.11.1. Selecciona persoalmente as lecturas que desexa realizar e é quen de xustificalas en función dos seus gustos e necesidades. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.11.2. Expresa, de 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	

		maneira sinxela, opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CAA • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.12. Analizar textos sinxelos escritos en diferentes variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.12.1. Identifica, de maneira global, as diferenzas lingüísticas, bastante evidentes, das variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.12.2. Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
<ul style="list-style-type: none"> • Prefixos e sufixos. 	<ul style="list-style-type: none"> • B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB4.7.2. Recoñece e crea palabras derivadas (prefixación e sufixación) e compostas, identificando e formando familias de palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • As Irmandades da Fala. O teatro. Personaxes e anotacións. 	<ul style="list-style-type: none"> • B5.3. Identificar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas recorrentes. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB5.3.1. Identifica as características principais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB5.3.4. Identifica os temas recorrentes na literatura. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.5. Participar activamente en dramatizacións de textos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB5.5.1. Participa activamente en dramatizacións de textos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

<ul style="list-style-type: none"> Os determinantes. Artigo determinado e indeterminado. As contraccións. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo e preposición. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> EO. Dar instrucións. EE. Facer unha sobremesa. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.1. Comprender textos orais sinxelos procedentes da radio, da televisión ou da internet, identificando os aspectos xerais máis relevantes así como as intencións, valores e opinións explícitos. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.1.1. Comprende as ideas principais dun texto oral sinxelo, procedentes da radio, da televisión ou de internet, identifica o tema e elabora un resumo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral sinxelo, distinguindo, de maneira xeral, información de opinión. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.2.1. Accede a documentos audiovisuais e dixitais, para obter, seleccionar e clasificar, con certa autonomía, a información relevante e necesaria para realizar traballos ou completar información, valorando os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.2.2. Elabora textos orais sinxelos imitando modelos de calquera medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA

			<ul style="list-style-type: none"> CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Interpretar correctamente a retranca, a ironía e os dobres sentidos, en situacións de comunicación nas que estes resulten bastante evidentes. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.3.1. Interpreta en producións orais a retranca, a ironía e os dobres sentidos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae, de xeito global, as ideas máis destacadas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.3. Iníciase na elaboración de pequenas exposicións orais na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.5. Identifica o grao de formalidade da situación de comunicación e axusta a este a súa produción. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, respectando as opinións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.5.1. Atende as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC

	<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptada ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.5. Participa na conversa formulando e contestando preguntas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B1.11. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.11.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCEC CSIEE

	<ul style="list-style-type: none"> B1.12. Usar, de maneira xeral, unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.12.1. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.12.2. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.13. Recoñecer, de maneira global, e valorar as diferenzas dialectais orais da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.13.1. Recoñece textos orais sinxelos pertencentes a diferentes variedades dialectais moi evidentes da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.13.2. Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.14. Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso oral. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.14.1. Identifica a lingua galega oral con calquera contexto profesional: sanidade, educación, medios de comunicación... 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.14.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Usar, de maneira xeral, as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas ou guións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE CAA

	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura definida, con coherencia e cohesionando, de maneira xeral, os enunciados. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE 	
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.3. Utiliza os signos de puntuación (punto, coma, punto e coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa, habitualmente, unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC 	
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.5. Escribe e presenta textos propios elaborando borradores. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE 	
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE 	
	<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Crear textos sinxelos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas, notas e invitacións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CD
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.3. Crea diferentes 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	

	que sexan característicos dos medios de comunicación.	tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos) seguindo un guión establecido e adaptando a linguaxe ás características de cada xénero.	<ul style="list-style-type: none"> CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.4. Escribe textos coherentes e empregando algúns elementos básicos de cohesión, usando o rexistro adecuado. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.5. Resume o contido de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.7.1. Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, separación entre parágrafos, interliñado... en calquera soporte. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC

7. ABRE O PANO!

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Un mosquito de nome Henri</i>, Raúl Dans. Barriga Verde. Baía Edicións, 2013. 	<ul style="list-style-type: none"> • B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e iniciar a realización de inferencias para determinar intencións e dobres sentidos bastante evidentes. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo e expositivo). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.4. Interpreta, personificacións, hipérboles, ironías e dobres sentidos en textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferencia, de maneira xeral, información, opinión e publicidade de carácter bastante evidente. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo, e esquematizar e resumir o seu contido. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Utilizar certas estratexias para mellorar a lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE CAA

		aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas.	
<ul style="list-style-type: none"> • B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz, ritmo e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta (ler para que alguén goce escoitando, ler para dar a coñecer un texto descoñecido, ler para compartir información que se acaba de localizar) facendo participar a audiencia da súa interpretación. 		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.7.1. Descodifica con precisión e rapidez as palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.7.2. Le textos en voz alta con fluidez e precisión. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.7.4. Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información... 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.7.5. Fai lecturas dramatizadas de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.10. Amosar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.10.1. Aмосa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC • CCEC
<ul style="list-style-type: none"> • B2.11. Amosar certa autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias. 		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.11.1. Selecciona persoalmente as lecturas que desexa realizar e é quen de xustificalas en función dos seus gustos e necesidades. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.11.2. Expresa, de 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

		maneira sinxela, opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CAA • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.12. Analizar textos sinxelos escritos en diferentes variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.12.1. Identifica, de maneira global, as diferenzas lingüísticas, bastante evidentes, das variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.12.2. Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
<ul style="list-style-type: none"> • As palabras compostas. 	<ul style="list-style-type: none"> • B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB4.7.2. Recoñece e crea palabras derivadas (prefixación e sufixación) e compostas, identificando e formando familias de palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • A Xeración Nós. Teatro II. Actos e escenas. 	<ul style="list-style-type: none"> • B5.3. Identificar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas recorrentes. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB5.3.1. Identifica as características principais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB5.3.4. Identifica os temas recorrentes na literatura. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.5. Participar activamente en dramatizacións de textos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB5.5.1. Participa activamente en dramatizacións de textos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

<ul style="list-style-type: none"> O determinante. Demonstrativos e posesivos. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo e preposición. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> Palabras con b e v. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.2. Coñecer e aplicar, de forma xeral, as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.2.2. Coñece e utiliza as normas ortográficas, aplicándoas nas súas producións escritas con especial atención nas regras do h, b/v, c/cc, s/x, ll/i/x. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
<ul style="list-style-type: none"> EO. Expresar ideas propias e alleas. O debate. EE. Facer unha entrada de blog. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.1. Comprender textos orais sinxelos procedentes da radio, da televisión ou da internet, identificando os aspectos xerais máis relevantes así como as intencións, valores e opinións explícitos. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.1.1. Comprende as ideas principais dun texto oral sinxelo, procedentes da radio, da televisión ou de internet, identifica o tema e elabora un resumo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral sinxelo, distinguindo, de maneira xeral, información de opinión. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.2.1. Accede a documentos audiovisuais e dixitais, para obter, seleccionar e clasificar, con certa autonomía, a información relevante e necesaria para realizar 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSC

		traballos ou completar información, valorando os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.2.2. Elabora textos orais sinxelos imitando modelos de calquera medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Interpretar correctamente a retranca, a ironía e os dobres sentidos, en situacións de comunicación nas que estes resulten bastante evidentes. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.3.1. Interpreta en producións orais a retranca, a ironía e os dobres sentidos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae, de xeito global, as ideas máis destacadas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.4. Participa activamente no traballo en grupo, así como nos debates. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.5. Identifica o grao de formalidade da situación de comunicación e axusta a este a súa produción. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.5.1. Atende as intervencións dos e das demais en 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC

	respectando as opinións dos e das demais.	actos de fala orais, sen interromper.	
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptada ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.5. Participa na conversa formulando e contestando preguntas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC CAA
		<ul style="list-style-type: none"> B1.7. Amosar interese 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.1. Planifica e elabora

	por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados.	un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.	<ul style="list-style-type: none"> CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.2. Elabora un discurso oral cohesivo, utilizando nexos básicos adecuados. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.3. Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.4. Aмосa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.10. Amosar respecto e cooperación nas situacións de aprendizaxe en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.10.1. Aмосa respecto ás ideas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B1.11. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.11.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCEC CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B1.12. Usar, de maneira xeral, unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.12.1. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.12.2. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC

	<ul style="list-style-type: none"> B1.13. Recoñecer, de maneira global, e valorar as diferenzas dialectais orais da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.13.1. Recoñece textos orais sinxelos pertencentes a diferentes variedades dialectais moi evidentes da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.13.2. Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.14. Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso oral. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.14.1. Identifica a lingua galega oral con calquera contexto profesional: sanidade, educación, medios de comunicación... 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.14.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Usar, de maneira xeral, as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas ou guións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura definida, con coherencia e cohesionando, de maneira xeral, os enunciados. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.3. Utiliza os signos de 		<ul style="list-style-type: none"> CCL 	

		puntuación (punto, coma, punto e coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación).	
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa, habitualmente, unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.5. Escribe e presenta textos propios elaborando borradores. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Crear textos sinxelos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas, notas e invitacións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CD
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.3. Crea diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos) seguindo un guión establecido e adaptando a linguaxe ás características de cada xénero. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.4. Escribe textos 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

		coherentes e empregando algúns elementos básicos de cohesión, usando o rexistro adecuado.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.2.5. Resume o contido de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.7.1. Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, separación entre parágrafos, interliñado... en calquera soporte. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC

8. QUERIDO DIARIO!

<ul style="list-style-type: none"> • <i>O agasallo de Ayna</i>, Sabela Núñez Singala. Galaxia, 2013. 	<ul style="list-style-type: none"> • B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e iniciar a realización de inferencias para determinar intencións e dobres sentidos bastante evidentes. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo e expositivo). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.4. Interpreta, personificacións, hipérboles, ironías e dobres sentidos en textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferenza, de maneira xeral, información, opinión e publicidade de carácter bastante evidente. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo, e esquematizar e resumir o seu contido. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Utilizar certas estratexias para mellorar a lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE CAA

		aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas.	
<ul style="list-style-type: none"> • B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz, ritmo e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta (ler para que alguén goce escoitando, ler para dar a coñecer un texto descoñecido, ler para compartir información que se acaba de localizar) facendo participar a audiencia da súa interpretación. 		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.7.1. Descodifica con precisión e rapidez as palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.7.2. Le textos en voz alta con fluidez e precisión. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.7.4. Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información... 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.7.5. Fai lecturas dramatizadas de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.10. Amosar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.10.1. Aмосa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC • CCEC
<ul style="list-style-type: none"> • B2.11. Amosar certa autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias. 		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.11.1. Selecciona persoalmente as lecturas que desexa realizar e é quen de xustificalas en función dos seus gustos e necesidades. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.11.2. Expresa, de 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

		maneira sinxela, opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CAA • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.12. Analizar textos sinxelos escritos en diferentes variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.12.1. Identifica, de maneira global, as diferenzas lingüísticas, bastante evidentes, das variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.12.2. Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
<ul style="list-style-type: none"> • Familia de palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> • B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB4.7.2. Recoñece e crea palabras derivadas (prefixación e sufixación) e compostas, identificando e formando familias de palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • Literatura de posguerra. Longa noite de pedra. Literatura e exilio. O ensaio. 	<ul style="list-style-type: none"> • B5.1 Escoitar, memorizar, reproducir e valorar textos procedentes da literatura popular galega e da literatura galega en xeral. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB5.1.1. Escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (refráns, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, ditos, cantigas) e da literatura galega en xeral. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB5.1.2. Valora os textos da literatura oral galega como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
<ul style="list-style-type: none"> • O determinante. 	<ul style="list-style-type: none"> • B4.1. Utilizar 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB4.1.1. Recoñece as 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

Indefinidos e numerais.	terminoloxía lingüística e gramatical básica, funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.	diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo e preposición.	<ul style="list-style-type: none"> CAA
<ul style="list-style-type: none"> Palabras con h. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.2. Coñecer e aplicar, de forma xeral, as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.2.2. Coñece e utiliza as normas ortográficas, aplicándoas nas súas producións escritas con especial atención nas regras do h, b/v, c/cc, s/x, ll/i/x. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
<ul style="list-style-type: none"> EO. Expresar desexos. EE. Escribir cartas ao director. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.1. Comprender textos orais sinxelos procedentes da radio, da televisión ou da internet, identificando os aspectos xerais máis relevantes así como as intencións, valores e opinións explícitos. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.1.1. Comprende as ideas principais dun texto oral sinxelo, procedentes da radio, da televisión ou de internet, identifica o tema e elabora un resumo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.2.1. Accede a documentos audiovisuais e dixitais, para obter, seleccionar e clasificar, con certa autonomía, a información relevante e necesaria para realizar traballos ou completar información, 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSC

		valorando os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.2.2. Elabora textos orais sinxelos imitando modelos de calquera medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Interpretar correctamente a retranca, a ironía e os dobres sentidos, en situacións de comunicación nas que estes resulten bastante evidentes. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.3.1. Interpreta en producións orais a retranca, a ironía e os dobres sentidos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae, de xeito global, as ideas máis destacadas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.3. Iníciase na elaboración de pequenas exposicións orais na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, respectando as opinións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.5.1. Atende as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.5.2. Respecta as 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

		opinións dos e das demais.	<ul style="list-style-type: none"> CSC
<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral. 		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptada ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.5. Participa na conversa formulando e contestando preguntas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC CAA
<ul style="list-style-type: none"> B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións 		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA

	innecesarias e usando nexos adecuados.	vocabulario adecuado á súa idade.	
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.2. Elabora un discurso oral cohesivo, utilizando nexos básicos adecuados. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.3. Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.4. Amosa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.11. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.11.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCEC CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B1.12. Usar, de maneira xeral, unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.12.1. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.12.2. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.13. Recoñecer, de maneira global, e valorar as diferenzas dialectais orais da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.13.1. Recoñece textos orais sinxelos pertencentes a diferentes variedades dialectais moi evidentes da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.13.2. Valora as diferenzas dialectais orais da lingua 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC

		galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora.	<ul style="list-style-type: none"> CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.14. Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso oral. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.14.1. Identifica a lingua galega oral con calquera contexto profesional: sanidade, educación, medios de comunicación... 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.14.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Usar, de maneira xeral, as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas ou guións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura definida, con coherencia e cohesionando, de maneira xeral, os enunciados. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.3. Utiliza os signos de puntuación (punto, coma, punto e coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC

		usa, habitualmente, unha linguaxe non sexista.	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.1.5. Escribe e presenta textos propios elaborando borradores. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.2. Crear textos sinxelos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas, notas e invitacións. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CD
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.2.3. Crea diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos) seguindo un guión establecido e adaptando a linguaxe ás características de cada xénero. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.2.4. Escribe textos coherentes e empregando algúns elementos básicos de cohesión, usando o rexistro adecuado. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.2.5. Resume o contido de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CAA

	<ul style="list-style-type: none"> B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.7.1. Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, separación entre parágrafos, interliñado... en calquera soporte. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC

9. GRANDE COMA UN MUNDO!

<ul style="list-style-type: none"> • <i>O caso máis estraño do detective Marschen</i>, Xavier Frías Conde. Galaxia, 2012. 	<ul style="list-style-type: none"> • B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e iniciar a realización de inferencias para determinar intencións e dobres sentidos bastante evidentes. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo e expositivo). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.4. Interpreta, personificacións, hipérboles, ironías e dobres sentidos en textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferencia, de maneira xeral, información, opinión e publicidade de carácter bastante evidente. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo, e esquematizar e resumir o seu contido. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Utilizar certas estratexias para mellorar a lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE CAA

		aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas.	
<ul style="list-style-type: none"> • B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz, ritmo e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta (ler para que alguén goce escoitando, ler para dar a coñecer un texto descoñecido, ler para compartir información que se acaba de localizar) facendo participar a audiencia da súa interpretación. 		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.7.1. Descodifica con precisión e rapidez as palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.7.2. Le textos en voz alta con fluidez e precisión. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.7.4. Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información... 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.7.5. Fai lecturas dramatizadas de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
<ul style="list-style-type: none"> • B2.10. Amosar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.10.1. Aмосa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC • CCEC
<ul style="list-style-type: none"> • B2.11. Amosar certa autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias. 		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.11.1. Selecciona persoalmente as lecturas que desexa realizar e é quen de xustificalas en función dos seus gustos e necesidades. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.11.2. Expresa, de 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

		maneira sinxela, opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CAA • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.12. Analizar textos sinxelos escritos en diferentes variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.12.1. Identifica, de maneira global, as diferenzas lingüísticas, bastante evidentes, das variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.12.2. Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
<ul style="list-style-type: none"> • Formación do nome. O substantivo. • O adxectivo. Graos do adxectivo. 	<ul style="list-style-type: none"> • B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo e preposición. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • Literatura de exilio. Figuras literarias I. A metáfora e a comparación. 	<ul style="list-style-type: none"> • B5.3. Identificar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas recorrentes. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB5.3.3. Identifica e emprega algunhas figuras literarias: comparacións, personificacións, hipérbolos e xogos de palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB5.3.4. Identifica os temas recorrentes na literatura. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
<ul style="list-style-type: none"> • Palabras con x e s. 	<ul style="list-style-type: none"> • B4.2. Coñecer e aplicar, de forma xeral, as normas 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB4.2.2. Coñece e utiliza as normas ortográficas, aplicándoas 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

	<p>ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.</p>	<p>nas súas producións escritas con especial atención nas regras do h, b/v, c/cc, s/x, ll/i/x.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCEC
<ul style="list-style-type: none"> • EO. Contar experiencias. • EE. Redactar unha folla de reclamación. 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.1. Comprender textos orais sinxelos procedentes da radio, da televisión ou da internet, identificando os aspectos xerais máis relevantes así como as intencións, valores e opinións explícitos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.1.1. Comprende as ideas principais dun texto oral sinxelo, procedentes da radio, da televisión ou de internet, identifica o tema e elabora un resumo. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral sinxelo, distinguindo, de maneira xeral, información de opinión. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.2.1. Accede a documentos audiovisuais e dixitais, para obter, seleccionar e clasificar, con certa autonomía, a información relevante e necesaria para realizar traballos ou completar información, valorando os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.2.2. Elabora textos orais sinxelos imitando modelos de calquera medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.3. Interpretar 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.3.1. Interpreta en 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

	correctamente a retranca, a ironía e os dobres sentidos, en situacións de comunicación nas que estes resulten bastante evidentes.	producións orais a retranca, a ironía e os dobres sentidos.	
	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae, de xeito global, as ideas máis destacadas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.3. Iníciase na elaboración de pequenas exposicións orais na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, respectando as opinións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.5.1. Atende as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC

		empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.	
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptada ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.5. Participa na conversa formulando e contestando preguntas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.2. Elabora un discurso oral cohesivo, utilizando nexos básicos adecuados. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.3. Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.4. Amosa un discurso 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

	oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC
<ul style="list-style-type: none"> • B1.11. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.11.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCEC • CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> • B1.12. Usar, de maneira xeral, unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.12.1. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.12.2. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
<ul style="list-style-type: none"> • B1.13. Recoñecer, de maneira global, e valorar as diferenzas dialectais orais da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.13.1. Recoñece textos orais sinxelos pertencentes a diferentes variedades dialectais moi evidentes da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.13.2. Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
<ul style="list-style-type: none"> • B1.14. Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso oral. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.14.1. Identifica a lingua galega oral con calquera contexto profesional: sanidade, educación, medios de comunicación... 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.14.2. Recoñece a validez da lingua galega para 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC

		conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	<ul style="list-style-type: none"> CSC
<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Usar, de maneira xeral, as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto. 		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas ou guións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura definida, con coherencia e cohesionando, de maneira xeral, os enunciados. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.3. Utiliza os signos de puntuación (punto, coma, punto e coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa, habitualmente, unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.5. Escribe e presenta textos propios elaborando borradores. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE

	<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Crear textos sinxelos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas, notas e invitacións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CD
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.3. Crea diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos) seguindo un guión establecido e adaptando a linguaxe ás características de cada xénero. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.4. Escribe textos coherentes e empregando algúns elementos básicos de cohesión, usando o rexistro adecuado. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.5. Resume o contido de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.7.1. Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, separación entre parágrafos, interliñado... en calquera soporte. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.7.2. Valora a lingua 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

escrita como medio de comunicación.

- CSC

10. COMO É A TÚA CASA?

<ul style="list-style-type: none"> Casas, Paula Carballeira. Tambre, 2012. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e iniciar a realización de inferencias para determinar intencións e dobres sentidos bastante evidentes. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo e expositivo). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.4. Interpreta, personificacións, hipérboles, ironías e dobres sentidos en textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferenza, de maneira xeral, información, opinión e publicidade de carácter bastante evidente. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA

	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo, e esquematizar e resumir o seu contido. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Utilizar certas estratexias para mellorar a lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE CAA

		aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas.	
<ul style="list-style-type: none"> • B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz, ritmo e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta (ler para que alguén goce escoitando, ler para dar a coñecer un texto descoñecido, ler para compartir información que se acaba de localizar) facendo participar a audiencia da súa interpretación. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.7.1. Descodifica con precisión e rapidez as palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA 	
	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.7.2. Le textos en voz alta con fluidez e precisión. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL 	
	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL 	
	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.7.4. Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información... 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC 	
	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.7.5. Fai lecturas dramatizadas de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC 	
<ul style="list-style-type: none"> • B2.10. Amosar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.10.1. Aмосa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC • CCEC 	
<ul style="list-style-type: none"> • B2.11. Amosar certa autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.11.1. Selecciona persoalmente as lecturas que desexa realizar e é quen de xustificalas en función dos seus gustos e necesidades. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL 	
	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.11.2. Expresa, de 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL 	

		maneira sinxela, opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CAA • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.12. Analizar textos sinxelos escritos en diferentes variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.12.1. Identifica, de maneira global, as diferenzas lingüísticas, bastante evidentes, das variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.12.2. Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
<ul style="list-style-type: none"> • Formación do adxectivo. O adxectivo. • O pronome persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> • B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo e preposición. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B4.3. Utilizar correctamente as regras de puntuación, así como unha sintaxe adecuada nas producións orais e escritas. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB4.3.3. Respecta, de xeito xeral, as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
<ul style="list-style-type: none"> • Nova Narrativa Galega. Figuras literarias II. A personificación. 	<ul style="list-style-type: none"> • B5.3. Identificar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas recorrentes. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB5.3.3. Identifica e emprega algunhas figuras literarias: comparacións, personificacións, hipérbolos e xogos de palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC • CAA

		<ul style="list-style-type: none"> LGB5.3.4. Identifica os temas recorrentes na literatura. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
<ul style="list-style-type: none"> Palabras con c, cc. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.2. Coñecer e aplicar, de forma xeral, as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.2.2. Coñece e utiliza as normas ortográficas, aplicándoas nas súas producións escritas con especial atención nas regras do h, b/v, c/cc, s/x, ll/i/x. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
<ul style="list-style-type: none"> EO. Explicar itinerarios. EE. Describir un lugar. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.1. Comprender textos orais sinxelos procedentes da radio, da televisión ou da internet, identificando os aspectos xerais máis relevantes así como as intencións, valores e opinións explícitos. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.1.1. Comprende as ideas principais dun texto oral sinxelo, procedentes da radio, da televisión ou de internet, identifica o tema e elabora un resumo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral sinxelo, distinguindo, de maneira xeral, información de opinión. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.2.1. Accede a documentos audiovisuais e dixitais, para obter, seleccionar e clasificar, con certa autonomía, a información relevante e necesaria para realizar traballos ou completar información, valorando os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.2.2. Elabora textos orais 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

		sinxelos imitando modelos de calquera medio de comunicación.	<ul style="list-style-type: none"> • CD • CAA • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.3. Interpretar correctamente a retranca, a ironía e os dobres sentidos, en situacións de comunicación nas que estes resulten bastante evidentes. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.3.1. Interpreta en producións orais a retranca, a ironía e os dobres sentidos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae, de xeito global, as ideas máis destacadas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.4.3. Iníciase na elaboración de pequenas exposicións orais na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSIEE • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.4.5. Identifica o grao de formalidade da situación de comunicación e axusta a este a súa produción. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, respectando as opinións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.5.1. Atende as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.5.2. Respecta as 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

		opinións dos e das demais.	<ul style="list-style-type: none"> CSC
<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral. 		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptada ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.5. Participa na conversa formulando e contestando preguntas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC CAA
<ul style="list-style-type: none"> B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	

	innecesarias e usando nexos adecuados.	vocabulario adecuado á súa idade.	
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.2. Elabora un discurso oral cohesivo, utilizando nexos básicos adecuados. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.3. Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.4. Amosa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.11. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.11.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCEC CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B1.12. Usar, de maneira xeral, unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.12.1. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.12.2. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.13. Recoñecer, de maneira global, e valorar as diferenzas dialectais orais da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.13.1. Recoñece textos orais sinxelos pertencentes a diferentes variedades dialectais moi evidentes da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.13.2. Valora as diferenzas dialectais orais da lingua 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC

		galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora.	<ul style="list-style-type: none"> CCEC
<ul style="list-style-type: none"> B1.14. Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso oral. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.14.1. Identifica a lingua galega oral con calquera contexto profesional: sanidade, educación, medios de comunicación... 		<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.14.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas. 		<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC CSC
<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Usar, de maneira xeral, as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas ou guións. 		<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura definida, con coherencia e cohesionando, de maneira xeral, os enunciados. 		<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.3. Utiliza os signos de puntuación (punto, coma, punto e coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación). 		<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e 		<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC

		usa, habitualmente, unha linguaxe non sexista.	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.1.5. Escribe e presenta textos propios elaborando borradores. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.2. Crear textos sinxelos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.2.3. Crea diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos) seguindo un guión establecido e adaptando a linguaxe ás características de cada xénero. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.2.4. Escribe textos coherentes e empregando algúns elementos básicos de cohesión, usando o rexistro adecuado. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.2.5. Resume o contido de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.3.1. Elabora textos escritos propios do ámbito académico (cuestionarios, resumos, descrições, explicacións...) para obter, organizar e comunicar información. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE

	<ul style="list-style-type: none"> B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.7.1. Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, separación entre parágrafos, interliñado... en calquera soporte. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC

11. A CONXUGAR!

- *Amar e outros verbos*, Ana María Fernández. Everest Galicia, 2004.

- B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e iniciar a realización de inferencias para determinar intencións e dobres sentidos bastante evidentes.

- LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás.

- CCL
- CD
- CSC

- LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo e expositivo).

- CCL

- LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto.

- CCL
- CAA
- CSIEE

- LGB2.1.4. Interpreta, personificacións, hipérboles, ironías e dobres sentidos en textos.

- CCL
- CAA
- CSIEE

- LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas).

- CCL

- LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferenza, de maneira xeral, información, opinión e publicidade de carácter bastante evidente.

- CCL
- CAA

	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo, e esquematizar e resumir o seu contido. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Utilizar certas estratexias para mellorar a lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE CAA

		aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas.	
<ul style="list-style-type: none"> • B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz, ritmo e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta (ler para que alguén goce escoitando, ler para dar a coñecer un texto descoñecido, ler para compartir información que se acaba de localizar) facendo participar a audiencia da súa interpretación. 		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.7.1. Descodifica con precisión e rapidez as palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.7.2. Le textos en voz alta con fluidez e precisión. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.7.4. Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información... 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.7.5. Fai lecturas dramatizadas de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.10. Amosar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.10.1. Aмосa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC • CCEC
<ul style="list-style-type: none"> • B2.11. Amosar certa autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias. 		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.11.1. Selecciona persoalmente as lecturas que desexa realizar e é quen de xustificalas en función dos seus gustos e necesidades. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.11.2. Expresa, de 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

		maneira sinxela, opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CAA • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.12. Analizar textos sinxelos escritos en diferentes variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.12.1. Identifica, de maneira global, as diferenzas lingüísticas, bastante evidentes, das variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.12.2. Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
<ul style="list-style-type: none"> • Formación do verbo. O verbo. 	<ul style="list-style-type: none"> • B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo e preposición. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB4.1.2. Conxuga e usa con corrección as formas verbais persoais e non persoais dos verbos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB4.1.5. Recoñece as oracións simples, comprende o seu significado, utiliza correctamente a concordancia de xénero e número e identifica o verbo e os seus complementos: o suxeito, así como os complementos do nome. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

	<ul style="list-style-type: none"> B4.6. Transformar un texto narrativo sinxelo de estilo directo noutro de estilo indirecto. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.6.1. Transforma un texto sinxelo narrativo de estilo directo noutro de estilo indirecto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> Letras galegas na actualidade e prestixio. Fábulas e mitos. 	<ul style="list-style-type: none"> B5.1 Escoar, memorizar, reproducir e valorar textos procedentes da literatura popular galega e da literatura galega en xeral. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB5.1.1. Escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (refráns, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, ditos, cantigas) e da literatura galega en xeral. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB5.1.2. Valora os textos da literatura oral galega como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
<ul style="list-style-type: none"> Palabras con i e ll. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.2. Coñecer e aplicar, de forma xeral, as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cinguirse a elas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.2.2. Coñece e utiliza as normas ortográficas, aplicándoas nas súas producións escritas con especial atención nas regras do h, b/v, c/cc, s/x, ll/i/x. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
<ul style="list-style-type: none"> EO. Explicar acordo e desacordo. EE. O cartel informativo. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.1. Comprender textos orais sinxelos procedentes da radio, da televisión ou da internet, identificando os aspectos xerais máis relevantes así como as intencións, valores e opinións explícitos. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.1.1. Comprende as ideas principais dun texto oral sinxelo, procedentes da radio, da televisión ou de internet, identifica o tema e elabora un resumo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral sinxelo, distinguindo, de 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC

		maneira xeral, información de opinión.	
	<ul style="list-style-type: none"> B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.2.1. Accede a documentos audiovisuais e dixitais, para obter, seleccionar e clasificar, con certa autonomía, a información relevante e necesaria para realizar traballos ou completar información, valorando os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.2.2. Elabora textos orais sinxelos imitando modelos de calquera medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Interpretar correctamente a retranca, a ironía e os dobres sentidos, en situacións de comunicación nas que estes resulten bastante evidentes. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.3.1. Interpreta en producións orais a retranca, a ironía e os dobres sentidos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.1. Participa axeitadamente nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae, de xeito global, as ideas máis 		<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	

		destacadas.	
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.4. Participa activamente no traballo en grupo, así como nos debates. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.5. Identifica o grao de formalidade da situación de comunicación e axusta a este a súa produción. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, respectando as opinións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.5.1. Atende as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptada ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC

		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.5. Participa na conversa formulando e contestando preguntas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.2. Elabora un discurso oral cohesivo, utilizando nexos básicos adecuados. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.3. Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.4. Amosa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> LGB1.10.1. Amosa respecto ás ideas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo.
	<ul style="list-style-type: none"> B1.10. Amosar respecto e cooperación nas situacións de aprendizaxe en grupo. 		

	<ul style="list-style-type: none"> B1.11. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.11.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCEC CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B1.12. Usar, de maneira xeral, unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.12.1. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe non sexista. LGB1.12.2. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.13. Recoñecer, de maneira global, e valorar as diferenzas dialectais orais da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.13.1. Recoñece textos orais sinxelos pertencentes a diferentes variedades dialectais moi evidentes da lingua galega. LGB1.13.2. Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC CCL CSC CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.14. Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso oral. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.14.1. Identifica a lingua galega oral con calquera contexto profesional: sanidade, educación, medios de comunicación... LGB1.14.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC CCL CCEC CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Usar, de maneira 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.1. Planifica a 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

	xeral, as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas ou guións.	<ul style="list-style-type: none"> • CSIEE • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura definida, con coherencia e cohesionando, de maneira xeral, os enunciados. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.1.3. Utiliza os signos de puntuación (punto, coma, punto e coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa, habitualmente, unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.1.5. Escribe e presenta textos propios elaborando borradores. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> • B3.2. Crear textos sinxelos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.2.2. Redacta textos xornalísticos (noticias, crónicas, reportaxes, entrevistas) e (anuncios

	resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación.	e carteis), imitando modelos publicitarios moi sinxelos.	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.2.3. Crea diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos) seguindo un guión establecido e adaptando a linguaxe ás características de cada xénero. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.2.4. Escribe textos coherentes e empregando algúns elementos básicos de cohesión, usando o rexistro adecuado. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.2.5. Resume o contido de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.7.1. Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, separación entre parágrafos, interliñado... en calquera soporte. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC 	

12. O PAÍS DOS MOUROS

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Guía Ilustrada da Galicia Invisible</i>. Xerais, 2010. 	<ul style="list-style-type: none"> • B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e iniciar a realización de inferencias para determinar intencións e dobres sentidos bastante evidentes. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo e expositivo). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.4. Interpreta, personificacións, hipérboles, ironías e dobres sentidos en textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferenza, de maneira xeral, información, opinión e publicidade de carácter bastante evidente. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo, e esquematizar e resumir o seu contido. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Utilizar certas estratexias para mellorar a lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE CAA

		aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas.	
<ul style="list-style-type: none"> B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz, ritmo e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta (ler para que alguén goce escoitando, ler para dar a coñecer un texto descoñecido, ler para compartir información que se acaba de localizar) facendo participar a audiencia da súa interpretación. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.1. Descodifica con precisión e rapidez as palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.2. Le textos en voz alta con fluidez e precisión. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.4. Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información... 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC 	
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.5. Fai lecturas dramatizadas de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	
<ul style="list-style-type: none"> B2.10. Amosar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.10.1. Aмосa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC CCEC 	
<ul style="list-style-type: none"> B2.11. Amosar certa autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.11.1. Selecciona persoalmente as lecturas que desexa realizar e é quen de xustificalas en función dos seus gustos e necesidades. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.11.2. Expresa, de 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	

		maneira sinxela, opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CAA • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.12. Analizar textos sinxelos escritos en diferentes variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.12.1. Identifica, de maneira global, as diferenzas lingüísticas, bastante evidentes, das variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.12.2. Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
<ul style="list-style-type: none"> • O xentilicio. 	<ul style="list-style-type: none"> • B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB4.7.2. Recoñece e crea palabras derivadas (prefixación e sufixación) e compostas, identificando e formando familias de palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • Banda deseñada e literatura infantil e xuvenil. A lenda. 	<ul style="list-style-type: none"> • B5.2. Ler textos e obras en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB5.2.1. Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC • CD
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB5.2.2. Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC • CD

<ul style="list-style-type: none"> O adverbio. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo e preposición. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B4.4. Recoñecer e empregar os conectores básicos, así como outros elementos de cohesión. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.4.1. Usa diversos conectores básicos entre oracións: causa, consecuencia, finalidade, contradición... 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> Palabras con za, zo e cia. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.2. Coñecer e aplicar, de forma xeral, as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.2.2. Coñece e utiliza as normas ortográficas, aplicándoas nas súas producións escritas con especial atención nas regras do h, b/v, c/cc, s/x, ll/i/x. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
<ul style="list-style-type: none"> EO. Falar con cortesía. EE. A instancia. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.1. Comprender textos orais sinxelos procedentes da radio, da televisión ou da internet, identificando os aspectos xerais máis relevantes así como as intencións, valores e opinións explícitos. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.1.1. Comprende as ideas principais dun texto oral sinxelo, procedentes da radio, da televisión ou de internet, identifica o tema e elabora un resumo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral sinxelo, distinguindo, de maneira xeral, información de opinión. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC

	<ul style="list-style-type: none"> B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.2.1. Accede a documentos audiovisuais e dixitais, para obter, seleccionar e clasificar, con certa autonomía, a información relevante e necesaria para realizar traballos ou completar información, valorando os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.2.2. Elabora textos orais sinxelos imitando modelos de calquera medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Interpretar correctamente a retranca, a ironía e os dobres sentidos, en situacións de comunicación nas que estes resulten bastante evidentes. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.3.1. Interpreta en producións orais a retranca, a ironía e os dobres sentidos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae, de xeito global, as ideas máis destacadas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.5. Identifica o grao de formalidade da situación de comunicación e axusta a este a súa produción. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.5.1. Atende as intervencións dos e das demais en 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

	respectando as opinións dos e das demais.	actos de fala orais, sen interromper.	• CSC
		• LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais.	• CCL • CSC
	• B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.	• LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	• CCL • CSC • CAA
		• LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.	• CCL • CSC • CCEC
		• LGB1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptada ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión.	• CCL • CSC • CCEC
		• LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.	• CCL • CSC • CCEC
		• LGB1.6.5. Participa na conversa formulando e contestando preguntas.	• CCL • CSC • CCEC • CAA
	• B1.7. Amosar interese	• LGB1.7.1. Planifica e elabora	• CCL

	por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados.	un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.	<ul style="list-style-type: none"> CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.2. Elabora un discurso oral cohesivo, utilizando nexos básicos adecuados. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.3. Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.4. Amona un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.11. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.11.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCEC CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B1.12. Usar, de maneira xeral, unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.12.1. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.12.2. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.13. Recoñecer, de maneira global, e valorar as diferenzas dialectais orais da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.13.1. Recoñece textos orais sinxelos pertencentes a diferentes variedades dialectais moi evidentes da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC

		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.13.2. Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.14. Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso oral. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.14.1. Identifica a lingua galega oral con calquera contexto profesional: sanidade, educación, medios de comunicación... 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.14.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Usar, de maneira xeral, as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas ou guións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura definida, con coherencia e cohesionando, de maneira xeral, os enunciados. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.3. Utiliza os signos de puntuación (punto, coma, punto e coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa, habitualmente, unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.5. Escribe e presenta textos propios elaborando borradores. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Crear textos sinxelos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas, notas e invitacións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CD
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.3. Crea diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos) seguindo un guión establecido e adaptando a linguaxe ás características de cada xénero. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.4. Escribe textos coherentes e empregando algúns elementos básicos de cohesión, usando o rexistro adecuado. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC

		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.5. Resume o contido de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.7.1. Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, separación entre parágrafos, interliñado... en calquera soporte. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC

MATEMÁTICAS

Durante as primeiras semanas da primeira avaliación deste curso escolar farase un repaso do currículo do ano anterior priorizando os contidos da terceira avaliación

INFORMACIÓN E PUBLICIDADE:

No caso de que fora necesario suspender as clases presenciais, as principais canles de contacto co alumnado e as familias serán:

- Correo electrónico.
- Plataforma Edixgal.
- Aula virtual.
- Comunicación estreita a través do titor/a.
- Plataforma Falemos
- Plataforma webex

Na Páxina web do centro atoparase toda a información de interese.

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
1. OS NÚMEROS NATURAIS			
<ul style="list-style-type: none"> • Definición e uso dos números naturais. • Comparación e ordenación de números naturais. • Números ata 6 cifras e	<ul style="list-style-type: none"> • B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.1.1. Identifica patróns, regularidades e leis matemáticas en situacións de cambio, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA

<p>números de máis de 6 cifras.</p> <ul style="list-style-type: none"> Aproximación e redondeo. Sistema de numeración romano. 	utilidade para facer predicións.		
	<ul style="list-style-type: none"> B1.2 Coñecer algunhas características do método do traballo científico en contextos de situacións problemáticas a resolver. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.2.1. Realiza estimacións sobre os resultados esperados e contrasta a súa validez valorando as vantaxes e os inconvenientes do seu uso. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.3.1. Distingue entre problemas e exercicios e aplica as estratexias idóneas para cada caso. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CSIEE CAA
		<ul style="list-style-type: none"> MTB1.3.2. Iníciase na formulación de preguntas e na busca de respostas apropiadas, tanto no estudo dos conceptos coma na resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.4.1. Toma decisións nos procesos de resolucións de problemas valorando as consecuencias destas e a súa conveniencia pola súa sinxeleza e utilidade. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Reflexionar sobre as decisións tomadas, aprendendo para situacións semellantes futuras. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.5.1. Iníciase na reflexión sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras semellantes. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Ler, escribir e ordenar utilizando 	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.1.1. Identifica os números romanos aplicando o 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CCEC

	<p>razoamentos apropiados, distintos tipos de números (romanos, naturais, fraccións e decimais ata as milésimas).</p>	<p>coñecemento á comprensión de datacións.</p>	
	<p>• B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá.</p>	<p>• MTB2.1.2. Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CCL
	<p>• B2.4. Utilizar os números enteiros, decimais e fraccionarios para interpretar e intercambiar información en contextos da vida cotiá.</p>	<p>• MTB2.2.1. Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.</p> <p>• MTB2.2.2. Ordena números enteiros, decimais e fraccións básicas por comparación, representación na recta numérica e transformación duns noutros.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CCL

		<ul style="list-style-type: none"> • MTB2.4.3. Estima e comproba resultados mediante diferentes estratexias. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.6. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB2.6.2. Descompón de forma aditiva e de forma aditivo-multiplicativa, números menores de un millón, atendendo o valor de posición das súas cifras. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT
		<ul style="list-style-type: none"> • MTB2.6.8. Elabora e emprega estratexias de cálculo mental. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • MTB2.6.9. Estima e redondea o resultado de un cálculo valorando a resposta. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.7. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB2.7.1 Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construindo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CCL • CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> • MTB2.7.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CCL • CSIEE

comprobando e interpretando as
solucións no contexto e buscando
outras formas de resolvelo.

2. OPERACIÓNS CON NÚMEROS NATURALS

<ul style="list-style-type: none"> • Suma e resta de números naturais. Propiedades. • Multiplicación de números naturais. Propiedades. • División de números naturais. Propiedades. • Xerarquía nas operacións de números naturais. • Operacións de números naturais combinadas. 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.1.1. Identifica patróns, regularidades e leis matemáticas en situacións de cambio, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.2 Coñecer algunhas características do método do traballo científico en contextos de situacións problemáticas a resolver. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.2.1. Realiza estimacións sobre os resultados esperados e contrasta a súa validez valorando as vantaxes e os inconvenientes do seu uso. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.3. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.3.1. Distingue entre problemas e exercicios e aplica as estratexias idóneas para cada caso. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CSIEE • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.3.2. Iniciase na formulación de preguntas e na busca de respostas apropiadas, tanto no estudo dos conceptos coma na resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CCL
<ul style="list-style-type: none"> • B1.4. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.4.1. Toma decisións nos procesos de resolucións de problemas valorando as consecuencias destas e a súa conveniencia pola súa sinxeleza e 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CSIEE 	

		utilidade.	
	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Reflexionar sobre as decisións tomadas, aprendendo para situacións semellantes futuras. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.5.1. Iníciase na reflexión sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras semellantes. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Ler, escribir e ordenar utilizando razoamentos apropiados, distintos tipos de números (romanos, naturais, fraccións e decimais ata as milésimas). 	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.1.2. Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.2.1. Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CCL
		<ul style="list-style-type: none"> MTB2.2.2. Ordena números enteiros, decimais e fraccións básicas por comparación, representación na recta numérica e transformación duns noutros. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT
	<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Utilizar os números enteiros, decimais e 	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.4.1. Opera cos números coñecendo a xerarquía das 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT

	fraccionarios para interpretar e intercambiar información en contextos da vida cotiá.	operacións.	
		<ul style="list-style-type: none"> • MTB2.4.2. Utiliza diferentes tipos de números en contextos reais, establecendo equivalencias entre eles, identificándoos e utilizándoos como operadores na interpretación e resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • MTB2.4.3. Estima e comproba resultados mediante diferentes estratexias. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.6. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB2.6.1. Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • MTB2.6.3. Identifica múltiplos e divisores empregando as táboas de multiplicar. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT
		<ul style="list-style-type: none"> • MTB2.6.4. Calcula os primeiros múltiplos dun número dado. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT
		<ul style="list-style-type: none"> • MTB2.6.5. Calcula todos os divisores de calquera número menor de 100. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT
		<ul style="list-style-type: none"> • MTB2.6.6. Calcula o mcm e o 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT

		mcd.	
		<ul style="list-style-type: none"> • MTB2.6.8. Elabora e emprega estratexias de cálculo mental. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.7. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB2.7.1 Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CCL • CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> • MTB2.7.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CCL • CSIEE

3. NÚMEROS DECIMAIS

<ul style="list-style-type: none"> Definición e uso dos números decimais. Comparación e ordenación de números decimais. Aproximación de números decimais. Suma e resta de números decimais. Propiedades. Multiplicación de números decimais. Propiedades. División de enteiros con cociente decimal. División dun decimal entre un enteiro. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.1.1. Identifica patróns, regularidades e leis matemáticas en situacións de cambio, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B1.2 Coñecer algunhas características do método do traballo científico en contextos de situacións problemáticas a resolver. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.2.1. Realiza estimacións sobre os resultados esperados e contrasta a súa validez valorando as vantaxes e os inconvenientes do seu uso. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.3.1. Distingue entre problemas e exercicios e aplica as estratexias idóneas para cada caso. MTB1.3.2. Iniciase na formulación de preguntas e na busca de respostas apropiadas, tanto no estudo dos conceptos coma na resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CSIEE CAA CMCT CAA CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.4.1. Toma decisións nos procesos de resolucións de problemas valorando as consecuencias destas e a súa conveniencia pola súa sinxeleza e 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CSIEE

		utilidade.	
	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Reflexionar sobre as decisións tomadas, aprendendo para situacións semellantes futuras. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.5.1. Iníciase na reflexión sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras semellantes. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Ler, escribir e ordenar utilizando razoamentos apropiados, distintos tipos de números (romanos, naturais, fraccións e decimais ata as milésimas). 	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.1.2. Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.2.1. Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CCL
		<ul style="list-style-type: none"> MTB2.2.2. Ordena números enteiros, decimais e fraccións básicas por comparación, representación na recta numérica e transformación duns noutros. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT
	<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Realizar operacións e cálculos 	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.3.2. Redondea números decimais á décima, centésima ou 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT

	<p>numéricos mediante diferentes procedementos, incluído o cálculo mental, facendo referencia implícita ás propiedades das operación, en situación de resolución de problemas.</p>	<p>milésima máis próxima.</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.4. Utilizar os números enteiros, decimais e fraccionarios para interpretar e intercambiar información en contextos da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB2.4.1. Opera cos números coñecendo a xerarquía das operacións. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT
		<ul style="list-style-type: none"> • MTB2.4.2. Utiliza diferentes tipos de números en contextos reais, establecendo equivalencias entre eles, identificándoos e utilizándoos como operadores na interpretación e resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • MTB2.4.3. Estima e comproba resultados mediante diferentes estratexias. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.5. Operar cos números tendo en conta a xerarquía nas operacións, aplicando as propiedades destas, as estratexias persoais e os diferentes procedementos que se utilizan segundo a natureza do cálculo que se realizará (algoritmos escritos, cálculo mental, tenteo, 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB2.5.2. Realiza operacións con números decimais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT

	estimación, calculadora), usando o máis adecuado.		
	<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.6.1. Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA
		<ul style="list-style-type: none"> MTB2.6.7. Descompón números decimais atendendo o valor de posición das súas cifras. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT
		<ul style="list-style-type: none"> MTB2.6.8. Elabora e emprega estratexias de cálculo mental. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA
		<ul style="list-style-type: none"> MTB2.6.9. Estima e redondea o resultado de un cálculo valorando a resposta. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B2.7. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.7.1 Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CCL CSIEE

• MTB2.7.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.

- CMCT
- CAA
- CCL
- CSIEE

4. FRACCIÓNS

<ul style="list-style-type: none"> • Definición e uso das fraccións. • Fraccións equivalentes: que son e como se obteñen. • Suma e resta de fraccións. Propiedades. • Suma e resta de unidades e fraccións. • Multiplicación dun número natural por unha fracción. • Fracción dunha cantidade. • Fraccións decimais. 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.1.1. Identifica patróns, regularidades e leis matemáticas en situacións de cambio, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.2 Coñecer algunhas características do método do traballo científico en contextos de situacións problemáticas a resolver. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.2.1. Realiza estimacións sobre os resultados esperados e contrasta a súa validez valorando as vantaxes e os inconvenientes do seu uso. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.3. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.3.1. Distingue entre problemas e exercicios e aplica as estratexias idóneas para cada caso. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CSIEE • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.3.2. Iniciase na formulación de preguntas e na busca de respostas apropiadas, tanto no estudo dos conceptos coma na resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CCL
<ul style="list-style-type: none"> • B1.4. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.4.1. Toma decisións nos procesos de resolucións de problemas valorando as consecuencias destas e a súa conveniencia pola súa sinxeleza e 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CSIEE 	

		utilidade.	
	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Reflexionar sobre as decisións tomadas, aprendendo para situacións semellantes futuras. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.5.1. Iníciase na reflexión sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras semellantes. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Ler, escribir e ordenar utilizando razoamentos apropiados, distintos tipos de números (romanos, naturais, fraccións e decimais ata as milésimas). 	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.1.2. Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.2.1. Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CCL
		<ul style="list-style-type: none"> MTB2.2.2. Ordena números enteiros, decimais e fraccións básicas por comparación, representación na recta numérica e transformación duns noutros. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT
	<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Realizar operacións e cálculos 	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.3.1. Reduce dúas ou máis fraccións a común 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT

	numéricos mediante diferentes procedimientos, incluído o cálculo mental, facendo referencia implícita ás propiedades das operación, en situación de resolución de problemas.	denominador e calcula fraccións equivalentes.	
		<ul style="list-style-type: none"> • MTB2.3.3. Ordena fraccións aplicando á relación entre fracción e número decimal. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.4. Utilizar os números enteiros, decimais e fraccionarios para interpretar e intercambiar información en contextos da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB2.4.1. Opera cos números coñecendo a xerarquía das operacións. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT
		<ul style="list-style-type: none"> • MTB2.4.2. Utiliza diferentes tipos de números en contextos reais, establecendo equivalencias entre eles, identificándoos e utilizándoos como operadores na interpretación e resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • MTB2.4.3. Estima e comproba resultados mediante diferentes estratexias. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.5. Operar cos números tendo en conta a xerarquía nas operacións, aplicando as propiedades destas, as estratexias persoais e os diferentes procedementos que se utilizan segundo a natureza do cálculo que se realizará (algoritmos escritos, cálculo mental, tenteo, 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB2.5.1. Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo denominador. Calcula o produto dunha fracción por un número. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT

	estimación, calculadora), usando o máis adecuado.		
	<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.6.1. Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás. MTB2.6.8. Elabora e emprega estratexias de cálculo mental. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CMCT CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B2.7. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.7.1 Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso. MTB2.7.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CCL CSIEE CMCT CAA CCL CSIEE

5. MEDIDA DA LONXITUDE

<ul style="list-style-type: none"> • Lonxitude: definición, uso e unidades de medida. • Cambios de unidade. • Expresións complexas e incomplexas. • Operacións con medidas de lonxitude. Propiedades. 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.1.1. Identifica patróns, regularidades e leis matemáticas en situacións de cambio, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.2 Coñecer algunhas características do método do traballo científico en contextos de situacións problemáticas a resolver. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.2.1. Realiza estimacións sobre os resultados esperados e contrasta a súa validez valorando as vantaxes e os inconvenientes do seu uso. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.3. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.3.1. Distingue entre problemas e exercicios e aplica as estratexias idóneas para cada caso. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CSIEE • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.3.2. Iniciase na formulación de preguntas e na busca de respostas apropiadas, tanto no estudo dos conceptos coma na resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CCL
<ul style="list-style-type: none"> • B1.4. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.4.1. Toma decisións nos procesos de resolucións de problemas valorando as consecuencias destas e a súa conveniencia pola súa sinxeleza e 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CSIEE 	

		utilidade.	
	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Reflexionar sobre as decisións tomadas, aprendendo para situacións semellantes futuras. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.5.1. Iníciase na reflexión sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras semellantes. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Escoller os instrumentos de medida máis pertinentes en cada caso, estimando a medida de magnitudes de lonxitude, capacidade, masa e tempo facendo previsións razoables. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB3.1.1. Estima lonxitudes, capacidades, masas e superficies; elixindo a unidade e os instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida, explicando de forma oral o proceso seguido e a estratexia utilizada. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> MTB3.1.2. Mide con instrumentos, utilizando estratexias e unidades convencionais e non convencionais, elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Operar con diferentes medidas. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB3.2.1. Suma e resta medidas de lonxitude, capacidade, masa e superficie en forma simple dando o resultado na unidade determinada de antemán. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT
		<ul style="list-style-type: none"> MTB3.2.2. Expresa en forma simple a medición da lonxitude, capacidade ou masa dada en forma complexa e viceversa. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT

		<ul style="list-style-type: none"> • MTB3.2.3. Compara e ordena medidas dunha mesma magnitude. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.5. Identificar e resolver problemas da vida cotiá adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB3.5.1. Resolve problemas de medida, utilizando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios...), creando conxecturas, construindo, argumentando... e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa utilización. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CSIEE

6. MEDIDA DE CAPACIDADE E MASA

<ul style="list-style-type: none"> • Capacidade: definición, uso e unidades de medida. • Masa: definición, uso e unidades de medida. • Cambios de unidade. • Expresións complexas e incomplexas. • Operacións con medidas de capacidade e masa. Propiedades. 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.1.1. Identifica patróns, regularidades e leis matemáticas en situacións de cambio, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.2 Coñecer algunhas características do método do traballo científico en contextos de situacións problemáticas a resolver. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.2.1. Realiza estimacións sobre os resultados esperados e contrasta a súa validez valorando as vantaxes e os inconvenientes do seu uso. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.3. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.3.1. Distingue entre problemas e exercicios e aplica as estratexias idóneas para cada caso. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CSIEE • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.3.2. Iniciase na formulación de preguntas e na busca de respostas apropiadas, tanto no estudo dos conceptos coma na resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.4. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.4.1. Toma decisións nos procesos de resolucións de problemas valorando as consecuencias destas e a súa conveniencia pola súa sinxeleza e 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CSIEE

		utilidade.	
	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Reflexionar sobre as decisións tomadas, aprendendo para situacións semellantes futuras. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.5.1. Iníciase na reflexión sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras semellantes. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Escoller os instrumentos de medida máis pertinentes en cada caso, estimando a medida de magnitudes de lonxitude, capacidade, masa e tempo facendo previsións razoables. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB3.1.1. Estima lonxitudes, capacidades, masas e superficies; elixindo a unidade e os instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida, explicando de forma oral o proceso seguido e a estratexia utilizada. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> MTB3.1.2. Mide con instrumentos, utilizando estratexias e unidades convencionais e non convencionais, elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Operar con diferentes medidas. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB3.2.1. Suma e resta medidas de lonxitude, capacidade, masa e superficie en forma simple dando o resultado na unidade determinada de antemán. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT
		<ul style="list-style-type: none"> MTB3.2.2. Expresa en forma simple a medición da lonxitude, capacidade ou masa dada en forma complexa e viceversa. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT

		<ul style="list-style-type: none"> • MTB3.2.3. Compara e ordena medidas dunha mesma magnitude. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.5. Identificar e resolver problemas da vida cotiá adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB3.5.1. Resolve problemas de medida, utilizando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios...), creando conxecturas, construindo, argumentando... e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa utilización. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CSIEE

7. MEDIDA DO TEMPO

<ul style="list-style-type: none"> • Tempo: definición e uso. • Unidades de medida: tempo histórico, horas, minutos e segundos. • Expresións complexas e incomplexas. • Operacións con medidas de tempo. Propiedades. 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.1.1. Identifica patróns, regularidades e leis matemáticas en situacións de cambio, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.2 Coñecer algunhas características do método do traballo científico en contextos de situacións problemáticas a resolver. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.2.1. Realiza estimacións sobre os resultados esperados e contrasta a súa validez valorando as vantaxes e os inconvenientes do seu uso. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.3. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.3.1. Distingue entre problemas e exercicios e aplica as estratexias idóneas para cada caso. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CSIEE • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.4. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.3.2. Iniciase na formulación de preguntas e na busca de respostas apropiadas, tanto no estudo dos conceptos coma na resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.4. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.4.1. Toma decisións nos procesos de resolucións de problemas valorando as consecuencias destas e a súa conveniencia pola súa sinxeleza e 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CSIEE

		utilidade.	
	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Reflexionar sobre as decisións tomadas, aprendendo para situacións semellantes futuras. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.5.1. Iníciase na reflexión sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras semellantes. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Escoller os instrumentos de medida máis pertinentes en cada caso, estimando a medida de magnitudes de lonxitude, capacidade, masa e tempo facendo previsións razoables. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB3.1.2. Mide con instrumentos, utilizando estratexias e unidades convencionais e non convencionais, elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B3.3. Coñecer as unidades de medida do tempo e as súas relación, utilizándoas para resolver problemas da vida diaria. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB3.3.1. Realiza equivalencias e transformacións entre horas, minutos e segundos. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT
	<ul style="list-style-type: none"> B3.5. Identificar e resolver problemas da vida cotiá adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB3.5.1. Resolve problemas de medida, utilizando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios...), creando conxecturas, construíndo, argumentando... e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa utilización. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CSIEE

8. MEDIDA DE SUPERFICIE

<ul style="list-style-type: none"> • Superficie: definición e uso. • Unidades de medida. • Área dos paralelogramos. • Área dos triángulos. 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.1.1. Identifica patróns, regularidades e leis matemáticas en situacións de cambio, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.2 Coñecer algunhas características do método do traballo científico en contextos de situacións problemáticas a resolver. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.2.1. Realiza estimacións sobre os resultados esperados e contrasta a súa validez valorando as vantaxes e os inconvenientes do seu uso. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.3. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.3.1. Distingue entre problemas e exercicios e aplica as estratexias idóneas para cada caso. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CSIEE • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.3.2. Iniciase na formulación de preguntas e na busca de respostas apropiadas, tanto no estudo dos conceptos coma na resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.4. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.4.1. Toma decisións nos procesos de resolucións de problemas valorando as consecuencias destas e a súa conveniencia pola súa sinxeleza e 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CSIEE

		utilidade.	
	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Reflexionar sobre as decisións tomadas, aprendendo para situacións semellantes futuras. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.5.1. Iníciase na reflexión sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras semellantes. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Escoller os instrumentos de medida máis pertinentes en cada caso, estimando a medida de magnitudes de lonxitude, capacidade, masa e tempo facendo previsións razoables. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB3.1.1. Estima lonxitudes, capacidades, masas e superficies; elixindo a unidade e os instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida, explicando de forma oral o proceso seguido e a estratexia utilizada. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> MTB3.1.2. Mide con instrumentos, utilizando estratexias e unidades convencionais e non convencionais, elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Operar con diferentes medidas. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB3.2.1. Suma e resta medidas de lonxitude, capacidade, masa e superficie en forma simple dando o resultado na unidade determinada de antemán. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT
		<ul style="list-style-type: none"> MTB3.2.3. Compara e ordena medidas dunha mesma magnitude. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT
		<ul style="list-style-type: none"> MTB3.2.4. Compara superficies de figuras planas por 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT

		superposición, descomposición e medición.	
	<ul style="list-style-type: none"> B3.5. Identificar e resolver problemas da vida cotiá adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB3.5.1. Resolve problemas de medida, utilizando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios...), creando conxecturas, construíndo, argumentando... e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa utilización. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B4.2. Comprender o método de calcular a área dun paralelogramo, triángulo, trapecio e rombo. Calcular a área de figuras planas. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB4.2.1. Calcula a área e o perímetro de: rectángulo, cadrado e triángulo. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT
		<ul style="list-style-type: none"> MTB4.2.2. Aplica os conceptos de perímetro e superficie de figuras para a realización de cálculos sobre planos e espazos reais e para interpretar situacións da vida diaria. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA

9. ÁNGULOS

<ul style="list-style-type: none"> • Ángulos: definición e uso. • Medida de ángulos. O grao. • Clases de ángulos. • Ángulos complementarios e suplementarios. 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.1.1. Identifica patróns, regularidades e leis matemáticas en situacións de cambio, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.2 Coñecer algunhas características do método do traballo científico en contextos de situacións problemáticas a resolver. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.2.1. Realiza estimacións sobre os resultados esperados e contrasta a súa validez valorando as vantaxes e os inconvenientes do seu uso. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.3. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.3.1. Distingue entre problemas e exercicios e aplica as estratexias idóneas para cada caso. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CSIEE • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.3.2. Iniciase na formulación de preguntas e na busca de respostas apropiadas, tanto no estudo dos conceptos coma na resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CCL
<ul style="list-style-type: none"> • B1.4. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.4.1. Toma decisións nos procesos de resolucións de problemas valorando as consecuencias destas e a súa conveniencia pola súa sinxeleza e 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CSIEE 	

		utilidade.	
	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Reflexionar sobre as decisións tomadas, aprendendo para situacións semellantes futuras. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.5.1. Iníciase na reflexión sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras semellantes. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Coñecer o sistema sesaxesimal para realizar cálculos con medidas angulares. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB3.4.1. Identifica o ángulo como medida dun xiro ou abertura. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT
		<ul style="list-style-type: none"> MTB3.4.2. Mide ángulos usando instrumentos convencionais. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT
	<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Utilizar as nocións xeométricas de paralelismo, perpendicularidade, simetría, xeometría, perímetro e superficie para describir e comprender situacións da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB4.1.1. Identifica e representa ángulos en diferentes posicións: consecutivos, adxacentes, opostos polo vértice... 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT
	<ul style="list-style-type: none"> B4.4. Identificar, resolver problemas da vida cotiá axeitados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB4.4.1. Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados, utilizando estratexias heurísticas de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construindo, argumentando, e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CCL CSIEE

		súa utilización.	
		<ul style="list-style-type: none"> • MTB4.4.2. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e proponendo outras formas de resolvelo.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA

10. FIGURAS PLANAS

<ul style="list-style-type: none"> • Os polígonos. • Os triángulos. • Os cuadriláteros. • A circunferencia e o círculo. • Figuras con eixe de simetría. 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.1.1. Identifica patróns, regularidades e leis matemáticas en situacións de cambio, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.2 Coñecer algunhas características do método do traballo científico en contextos de situacións problemáticas a resolver. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.2.1. Realiza estimacións sobre os resultados esperados e contrasta a súa validez valorando as vantaxes e os inconvenientes do seu uso. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.3. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.3.1. Distingue entre problemas e exercicios e aplica as estratexias idóneas para cada caso. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CSIEE • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.3.2. Iniciase na formulación de preguntas e na busca de respostas apropiadas, tanto no estudo dos conceptos coma na resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.4. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.4.1. Toma decisións nos procesos de resolucións de problemas valorando as consecuencias destas e a súa conveniencia pola súa sinxeleza e 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CSIEE

		utilidade.	
	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Reflexionar sobre as decisións tomadas, aprendendo para situacións semellantes futuras. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.5.1. Iníciase na reflexión sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras semellantes. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Utilizar as nocións xeométricas de paralelismo, perpendicularidade, simetría, xeometría, perímetro e superficie para describir e comprender situacións da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB4.1.2. Traza unha figura plana simétrica doutra respecto dun eixe. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT
	<ul style="list-style-type: none"> B4.3. Utilizar as propiedades das figuras planas para resolver problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB4.3.1. Identifica e diferencia os elementos básicos da circunferencia e círculo: centro, raio, diámetro, corda, arco, tanxente e sector circular. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT
		<ul style="list-style-type: none"> MTB4.3.2. Utiliza a composición e descomposición para formar figuras planas e corpos xeométricos a partir doutras. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT
	<ul style="list-style-type: none"> B4.4. Identificar, resolver problemas da vida cotiá axeitados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos 	<ul style="list-style-type: none"> MTB4.4.1. Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados, utilizando estratexias heurísticas de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CCL CSIEE

coñecementos matemáticos axeitados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.

de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando, e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa utilización.

- MTB4.4.2. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e proponendo outras formas de resolvelo.

- CMCT
- CAA

11. ORIENTACIÓN NO PLANO E NO ESPAZO

<ul style="list-style-type: none"> • Escalas. • A cuadrícula do plano. • Posición no plano. • Simetrías e xiros no plano. • Posición no espazo. • Simetrías e xiros no espazo. 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.1.1. Identifica patróns, regularidades e leis matemáticas en situacións de cambio, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.2 Coñecer algunhas características do método do traballo científico en contextos de situacións problemáticas a resolver. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.2.1. Realiza estimacións sobre os resultados esperados e contrasta a súa validez valorando as vantaxes e os inconvenientes do seu uso. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.3. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.3.1. Distingue entre problemas e exercicios e aplica as estratexias idóneas para cada caso. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CSIEE • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.3.2. Iniciase na formulación de preguntas e na busca de respostas apropiadas, tanto no estudo dos conceptos coma na resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CCL
<ul style="list-style-type: none"> • B1.4. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.4.1. Toma decisións nos procesos de resolucións de problemas valorando as consecuencias destas e a súa conveniencia pola súa sinxeleza e 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CSIEE 	

		utilidade.	
	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Reflexionar sobre as decisións tomadas, aprendendo para situacións semellantes futuras. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.5.1. Iníciase na reflexión sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras semellantes. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Utilizar as nocións xeométricas de paralelismo, perpendicularidade, simetría, xeometría, perímetro e superficie para describir e comprender situacións da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB4.1.3. Realiza ampliacións e reducións. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT
	<ul style="list-style-type: none"> B4.4. Identificar, resolver problemas da vida cotiá axeitados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB4.4.1. Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados, utilizando estratexias heurísticas de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando, e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa utilización. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CCL CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> MTB4.4.2. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA

comprobando e interpretando as
solucións no contexto e proponendo
outras formas de resolvelo.

12. REPRESENTACIÓN DE DATOS

<ul style="list-style-type: none"> • O azar. • Tabla de frecuencias. • Diagrama de barras. <p>Polígono de frecuencias.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Diagrama de sectores. • A media e a moda. • O rango. 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.1.1. Identifica patróns, regularidades e leis matemáticas en situacións de cambio, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.2 Coñecer algunhas características do método do traballo científico en contextos de situacións problemáticas a resolver. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.2.1. Realiza estimacións sobre os resultados esperados e contrasta a súa validez valorando as vantaxes e os inconvenientes do seu uso. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.3. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.3.1. Distingue entre problemas e exercicios e aplica as estratexias idóneas para cada caso. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CSIEE • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.3.2. Iniciase na formulación de preguntas e na busca de respostas apropiadas, tanto no estudo dos conceptos coma na resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.4. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.4.1. Toma decisións nos procesos de resolucións de problemas valorando as consecuencias destas e a súa conveniencia pola súa sinxeleza e 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CSIEE

		utilidade.	
	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Reflexionar sobre as decisións tomadas, aprendendo para situacións semellantes futuras. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.5.1. Iníciase na reflexión sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras semellantes. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B5.1. Realizar, ler e interpretar representacións gráficas dun conxunto de datos relativos ao contorno inmediato. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB5.1.1. Aplica de forma intuitiva a situacións familiares as medidas de centralización: a media aritmética, a moda e o rango. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA
		<ul style="list-style-type: none"> MTB5.1.2. Realiza e interpreta gráficos moi sinxelos: diagramas de barras, poligonais e sectoriais, con datos obtidos de situacións moi próximas. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B5.2. Facer estimacións baseadas na experiencia sobre o resultado (posible, imposible, seguro, máis ou menos probable) de situacións sinxelas nas que interveña o azar e comprobar o dito resultado. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB5.2.1. Realiza análise crítica e argumentada sobre as informacións que se presentan mediante gráficas estatísticas. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B5.3. Observar e constatar que hai sucesos imposibles, sucesos que con case toda seguridade prodúcense ou que se repiten, 	<ul style="list-style-type: none"> MTB5.3.1. Identifica situacións de carácter aleatorio. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT
		<ul style="list-style-type: none"> MTB5.3.2. Realiza conxecturas e estimacións sobre algúns xogos (moedas, dados, 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA

	sendo máis ou menos probable esta repetición.	cartas, loterías...).	
	<ul style="list-style-type: none"> B5.4. Identificar e resolver problemas da vida cotiá axeitados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB5.4.1. Resolve problemas que impliquen dominio dos contidos propios da estatística e probabilidade, utilizando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios...), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as consecuencias destas e a conveniencia da súa utilización. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CCL CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> MTB5.4.2. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e proponendo outras formas de resolvelo. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CCL CSIEE

Esta programación de 5º curso foi elaborada polo profesorado que conforman o equipo de dito curso sen esquecer o resto do Claustro que colaborou no que foi preciso:

Titora (Lingua Galega, Lingua Castelá, Matemáticas, Ciencias Sociais)

Mª Asunción Lamelas Fernández

Plástica: Paula Fernández Rodríguez

E.F. e Ciencias Naturais: Jano Rey González

Música: Paula Fernández Rodríguez

Relixión: Belisario Chaos Núñez

Inglés: María Pérez Álvarez

P.T.: María Blanco Rodríguez

Mestra proxecto Arco: Mª del Carmen Rodríguez Pato

Orientadora: Mª del Pilar Blanco Fernández

